

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Místní poplatky v rámci hospodaření obcí

Local Fees in Term of Financial Management of Municipalities

Student: Radmila Macečková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Radka Havlová

Ostrava 2012

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Radmila Macečková**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Specializace: 02 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Místní poplatky v rámci hospodaření obcí**
Local Fees in Term of Financial Management of Municipalities

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Pravidla hospodaření obcí a místní poplatky
  3. Analýza hospodaření vybraných obcí
  4. Zhodnocení hospodaření vybraných obcí se zaměřením na místní poplatky
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

ČEŠKOVÁ, Magdalena a Jan KINŠT. *Rozpočtová skladba v roce 2011*. 4. rozš. vyd. Olomouc: ANAG, 2011. 280 s. ISBN 978-80-7263-638-9.
PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Radka Havlová**

Datum zadání: 25.11.2011

Datum odevzdání: 11.05.2012

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci vypracovala samostatně, včetně všech příloh. Zdroje, ze kterých bylo čerpáno, jsou uvedeny v seznamu literatury.“

V Ostravě dne 9. května 2012

.....
Radmila Macečková

Poděkování

„Děkuji paní Ing. Radce Havlové za poskytování cenných rad, poznatků a za odborné vedení při mé bakalářské práci.“

1. Úvod	8
2. Pravidla hospodaření obcí a místní poplatky	10
2.1. Obec	10
2.1.1. Funkce obce	10
2.2.1. Struktura územního rozpočtu	12
2.3. Mimorozpočtové peněžní fondy	13
2.4. Rozpočtový proces	14
2.5. Rozpočtová skladba	15
2.6. Obecná charakteristika příjmů a výdajů	17
2.6.1. Příjmy	19
2.6.2. Výdaje	20
2.7. Místní poplatky	20
2.7.1. Místní poplatek ze psů	21
2.7.2. Místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt	22
2.7.3. Místní poplatek za užívání veřejného prostranství	23
2.7.4. Místní poplatek ze vstupného	23
2.7.5. Místní poplatek z ubytovací kapacity	24
2.7.6. Místní poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst	25
a částí měst	25
2.7.7. Místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj	25
2.7.8. Místní poplatek za provoz systému nakládání s komunálními odpady	26
2.7.9. Místní poplatek za zhodnocení stavebního pozemku	27
3. Analýza hospodaření vybraných obcí	28
3.1. Obec Třanovice	28
3.1.1. Hospodaření obce	28
3.1.2. Příjmy obce	30
3.1.3. Výdaje obce	35
3.2. Obec Hnojník	38
3.2.1. Hospodaření obce	39
3.2.2. Příjmy obce	40
3.2.3. Výdaje obce	45
4. Zhodnocení hospodaření vybraných obcí se zaměřením na místní	47
poplatky	47
4.1. Zhodnocení hospodaření vybraných obcí v letech 2007 – 2011 v přepočtu na	48
obyvatele	48
4.2. Přehled sazeb jednotlivých místních poplatků - srovnání	50
4.2.1. Poplatek za psa	51
4.2.2. Poplatek za užívání veřejného prostranství	52
4.2.3. Poplatek ze vstupného	53
4.2.4. Poplatek za provoz systému nakládání s komunálními odpady	54
4.2.6. Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst	55
a částí měst	55
4.3. Srovnání příjmů z místních poplatků v letech 2007 – 2011	55
4.3.1. Poplatek ze psů	55
4.3.2. Poplatek za užívání veřejného prostranství	56
4.3.3. Poplatek ze vstupného	58
4.3.4. Poplatek za likvidaci komunálního odpadu	59
4.3.5. Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst	60
a částí měst	60
4.3.6. Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení	62
5. Závěr	63
Seznam použité literatury	65
Seznam zkratek	67

1. Úvod

Bakalářská práce je zaměřena na místní poplatky v rámci hospodaření obcí. Tyto se řídí zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Pouze na základě tohoto zákona mohou obce vydávat obecně závazné vyhlášky, jimiž na svém území poplatky zavedou. Soustavu místních poplatků aktuálně tvoří devět místních poplatků. Výnos z místních poplatků připadá obci a tyto poplatky spravuje obec. Místní poplatky mají fakultativní povahu, to znamená, že obec některé z nich může i nemusí zavést a dále může i nemusí konkrétní poplatek zavést pro vymezené poplatkové subjekty. Místní poplatky ovšem nesmí být diskriminační. Poplatky lze obecně vymezit jako jeden z veřejnoprávních příjmů, které veřejnoprávní subjekty ukládají jednotlivcům takovým způsobem, aby se jimi alespoň částečně kryly náklady spojené s činnostmi, vyvolané činností těchto jednotlivců.

Předmětem bakalářské práce jsou Místní poplatky v rámci hospodaření obcí. V práci byla vybrána k analýze a komparaci obec Třanovice a obec Hnojník.

Cílem bakalářské práce je podrobná analýza hospodaření těchto obcí z pohledu druhového třídění příjmů a výdajů v letech 2007 – 2011 a dále zhodnocení hospodaření vybraných obcí se zaměřením na místní poplatky.

K vypracování bakalářské práce a k naplnění výše uvedeného cíle je využito metody rešerše odborné literatury. V oblasti řešeného tématu je využito převážně odborných publikací a periodik, které se zabývají danou problematikou veřejné správy. Dále je použito interních podkladů obce Třanovice a obce Hnojník. V části aplikačně-ověřovací je použito analýzy a komparace rozpočtů územně samosprávných celků s následným přepočítáním hodnoty na obyvatele. Je vycházeno především z výkazů pro hodnocení plnění rozpočtů územních samosprávných celků, regionálních rad a dobrovolných svazků obcí, Fin 2 – 12 M.

Bakalářská práce je rozdělena do pěti kapitol.

První kapitola je věnována úvodu bakalářské práce.

Druhá kapitola je teoretická a jsou zde předkládány obecné informace o pravidlech hospodaření obcí v ČR s vymezením samotného pojmu obec, funkce obce a její orgány. Základem finančního hospodaření obce je rozpočet a rozpočtový proces. K tomu, aby byla zaručena porovnatelnost příjmů a výdajů jak prostorově, mezi jednotlivými rozpočty stejné úrovně, tak časově, mezi různými obdobími, slouží jednotné členění příjmů a výdajů závazné pro všechny rozpočty. Takové členění nazýváme rozpočtovou skladbou, o které je v této kapitole rovněž zmiňováno.

Třetí kapitola je aplikačně-ověřovací a je rozdělena do dvou částí. V úvodu první i druhé částí třetí kapitoly jsou nastíněny obecné informace o porovnávaných obcích. První porovnávanou obcí je obec Třanovice. Podstatou této kapitoly je analýza hospodaření obce v pětiletém sledovaném období let 2007 – 2011, s podrobnou analýzou příjmů a výdajů obce z hlediska druhového třídění rozpočtové skladby. Druhou porovnávanou obcí je obec Hnojník. Kde je rovněž analyzováno hospodaření obce, s podrobnou analýzou příjmů a výdajů obce z hlediska druhového třídění rozpočtové skladby, jako v případě obce předchozí. Je sledován vývoj hospodaření obcí v čase, přičemž je zkoumáno, čím jsou jednotlivé položky ovlivněny a nakolik se od sebe liší.

Čtvrtá kapitola je rovněž aplikačně-ověřovací a je rozdělena do tří částí. V první části čtvrté kapitoly jsou srovnávány základní ukazatele hospodaření porovnávaných obcí s přepočtením na obyvatele. Ve druhé části je nastíněn přehled sazeb místních poplatků za jednotlivé obce s uvedením toho, nakolik se jejich výše od sebe liší. Ve třetí části této kapitoly jsou srovnávány příjmy z místní poplatků jednak graficky s uvedením absolutních tak přepočtených hodnot na obyvatele, v jednotlivých letech za jednotlivé obce.

Pátá kapitola je věnována závěru bakalářské práce.

2. Pravidla hospodaření obcí a místní poplatky

2.1. Obec

Veřejná správa se skládá ze státní správy a samosprávy. Samospráva se dělí na územní samosprávu a zájmovou samosprávu. Územní samospráva umožňuje nejsnáze realizovat právo občanů podílet se na řízení svých veřejných záležitostí jako jednoho z nejdůležitějších demokratických principů. Občan získává možnost více se podílet na řízení, více ovlivňovat společenské procesy, byť se jedná o laickou a často neodbornou občanskou kontrolu. Samospráva je provázena určitou autonomií, tzn. právem vydávat vlastní předpisy, které mají charakter podzákonných předpisů. Obecnou podmínkou je, aby nebyly v rozporu s ústavou a zákony.

Základním stupněm územní samosprávy je obec¹ která je ze zákona vybavena nezávislými kompetencemi, pravomocemi a odpovědností. Postavení, funkce a úkoly obcí jsou zakotveny v Ústavě ČR a v zákoně o obcích. Zákon o obcích také upravuje orgány obcí a účast občanů na řízení obce. Obec je veřejnoprávní korporace, rozkládá se na jednom nebo několika katastrálních územích. Každá obec v ČR je začleněna do správního obvodu okresu a do územního obvodu vyššího územního samosprávného celku, kraje. V České republice je 6250 obcí, kdy průměrný počet obyvatel na jednu obec v České republice je 1600. Vyšším stupněm dle ústavy jsou územně samosprávní celky, které nesou název kraj.

2.1.1. Funkce obce

Obec plní tyto funkce vymezené zákonem o obcích:

- vlastní samosprávnou funkci, v ČR tzv. samosprávná působnost obce v záležitostech, o kterých může samostatně rozhodovat, to znamená, že má určité zákonem upravené pravomoci.
- přenesené funkce, v ČR tzn. přenesená působnost, v rámci vykonávání státní správy. Vykonávají ji výkonné orgány obcí a jsou v této činnosti podřízeny a kontrolovány orgány státní správy, v přenesené působnosti i krajským úřadem.

V praxi je obtížné oddělit financování samostatné a přenesené působnosti.²

---

¹ Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích, ve znění pozdějších předpisů

² Peková, J., Pilný, J., Jetmar M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, str. 119

2.1.2. Orgány obce

- Zastupitelstvo obce - je kolektivní volený orgán, má hlavní rozhodovací pravomoci v samostatné působnosti. Může rozhodovat ve všech samosprávných záležitostech kromě těch, které patří do rozhodovací pravomoci zastupitelstva kraje jako vyššího územního samosprávného celku. Členy zastupitelstva obce jsou zvolení zástupci jednotlivých politických stran v obci, případně i nezávislí členové. Jsou voleni v komunálních volbách na dobu 4letého volebního období. Jednání obce jsou ze zákona veřejná a řídí se schváleným jednacím řádem. Schází se minimálně 4x ročně.
- Rada obce – je výkonným orgánem. V samostatné působnosti podléhá zastupitelstvu obce, v rámci přenesené působnosti obce rozhoduje, jen stanoví-li tak zákon. Počet členů rady obce je lichý, v současné době nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva. Rada obce se nevolí, má-li zastupitelstvo obce méně než 15 členů. Jednání rady obce jsou neveřejná. Rada obce vydává nařízení obce v rámci přenesené působnosti na základě zákonného zmocnění.
- Starosta a místostarostové – starosta je představitelem obce, zastupuje obec navenek. Za své činnosti je odpovědný zastupitelstvu obce. Přípravuje, svolává a řídí schůze zastupitelstva obce a rady obce. Odpovídá za objednání a provedení auditu hospodaření obce. Místostarosta zastupuje starostu při jeho nepřítomnosti.
- Výbory – jsou iniciativní a kontrolní orgány zastupitelstva obce. Počet výborů závisí na rozhodnutí zastupitelstva obce, počet členů musí být lichý. Vždy musí být zřízeny podle zákona finanční výbor a kontrolní výbor. Tyto výbory musí být nejméně tříčlenné.
- Komise – jsou iniciativní a poradní orgány obce.
- Obecní úřad – výkon samosprávy v přenesené působnosti i výkon státní správy zabezpečují zaměstnanci obce, kteří pracují ve výkonných orgánech obecního úřadu.³

---

³Peková, J., Pilný, J., Jetmar, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, str. 126 – 130

2.2. Rozpočet

Nejdůležitější součástí finančního systému na úrovni územní samosprávy je její územní rozpočet. Hospodaření podle ročního rozpočtu je v každé zemi ze zákona povinné. V praxi je důležité rozhodnutí o optimálním přiřazení příjmů, zejména daňových a optimální přiřazení výdajů. Toto ovlivňuje míru samofinancování, tzn. do jaké míry může obec ze svých vlastních příjmů financovat své výdaje související především se zabezpečováním různých lokálních veřejných statků.

Rozpočet obce je decentralizovaný peněžní fond, který se tvoří, rozděluje a používá primárně na principu nenávratnosti, nedobrovolnosti a neekvivalence. Z účetního hlediska je bilancí, která vybalancovává příjmy a výdaje. Je důležitým rozpočtovým plánem, podle kterého se hospodáří v rozpočtovém období a v neposlední řadě je nástrojem realizace koncepce regionální (municipální) politiky na úrovni územní samosprávy a je nástrojem realizace volebních programů.

Rozpočtové období na úrovni územní samosprávy je v každé zemi shodné s rozpočtovým obdobím celé rozpočtové soustavy. Trvá jeden rok a ve většině zemí se kryje s kalendářním rokem. Rozpočtový proces, tj. všechny etapy rozpočtového procesu, je však delší, zpravidla zahrnuje dobu 1,5 až 2 roky.

2.2.1. Struktura územního rozpočtu

Co se týká struktury územních rozpočtů se rozpočet obce sestavuje ve dvojím průřezu a to běžný rozpočet a kapitálový rozpočet.

V České republice nejsou územní samosprávné celky povinny sestavovat odděleně běžný a kapitálový rozpočet. Tudíž běžné a kapitálové příjmy a výdaje se uvádějí v jednom rozpočtu, avšak třídění podle jednotné rozpočtové skladby, která je sleduje odděleně. Nic jim však nebrání aby si sestavovaly oddělený běžný a kapitálový rozpočet pro své vlastní potřeby. Oddělení těchto rozpočtů umožňuje analyzovat vynakládání běžných příjmů vzhledem k jednotlivým typům běžných výdajů, zatímco kapitálový rozpočet umožňuje stanovit zda objem finančních prostředků je dostatečný na realizaci jednotlivých investičních projektů.

Běžný rozpočet může být sestaven jako vyrovnaný, tzn. že příjmy by se měly rovnat výdajům, nebo jako deficitní, kdy jsou běžné příjmy menší než běžné výdaje. Tyto dva případy znamenají zhoršené hospodaření obce. Pouze nerovnost, kdy běžné příjmy jsou vyšší

než běžné výdaje, pouze toto znamená správné hospodaření územně samosprávných celků. Pokud by rozpočet byl dlouhodobě vyrovnaný nebo deficitní vede to k ohrožení hospodaření územně samosprávného celku. V konečném důsledku to znamená, že dluhy jsou kryty z kapitálového rozpočtu tj. prodejem majetku, případně úvěrem, či emisí komunálních obligací.

Příjmy, které se vztahují na financování investičních potřeb, které přesahují období jednoho rozpočtového roku, se zachycují v kapitálovém rozpočtu. Tyto příjmy a výdaje jsou většinou jednorázové a neopakovatelné. Kapitálový rozpočet může být buď vyrovnaný, deficitní nebo přebytkový. Je nutná provázanost mezi běžným a kapitálovým rozpočtem.

Při rozdělování mezi běžný a kapitálový rozpočet existují určité „šedé“ oblasti. Např. stroje a zařízení se střednědobou životností lze zařadit do obou rozpočtů. Další „šedou“ oblastí je dluhová služba. Úroky z dluhu jsou vždy součástí běžného rozpočtu. Splátky jistiny dluhu však lze zapsat jak do běžného rozpočtu, tak lze evidovat i v kapitálovém rozpočtu (např. splátka jistiny u komunálních obligací)

2.3. Mimorozpočtové peněžní fondy

Součástí finančního systému na úrovni územní samosprávy je nejen příslušný územní rozpočet ale mohou to být i decentralizované mimorozpočtové peněžní fondy. Dělí se na neúčelové a účelové. Rozhoduje o jejich zřízení volený orgán územní samosprávy, a jsou zřizovány za účelem zajistit dlouhodobou stabilitu financování určité potřeby. Mají finanční vazby k územnímu rozpočtu. Hospodaří s veřejnými prostředky, o jejich využití se rozhoduje nepřímou veřejnou volbou. Fondové hospodaření má svá negativa i pozitiva. Z pozitiv je to např. jestliže je použití finančních prostředků z mimorozpočtového peněžního fondu směřováno na financování investičních potřeb v některých odvětvích např. na opravy, je jistota, že se pořízení potřebných investic nebude odsouvat.

Z negativ je to, že může docházet k tomu, že v daném rozpočtovém roce v některém účelovém fondu přebývají finanční prostředky, zatímco v jiném je jejich nedostatek. Přitom pravidla hospodaření většinou nedovolují provést přesun finančních prostředků mezi účelovými fondy během rozpočtového období.⁴

---

⁴Peková, J. *Finance územní samosprávy: Teorie a praxe v ČR*

2.4. Rozpočtový proces

Sestavení návrhu příslušného veřejného rozpočtu, jeho projednání a schválení, hospodaření podle rozpočtu během rozpočtového období a kontrola plnění rozpočtu, ať již průběžná během rozpočtového období, nebo následná po skončení rozpočtového období, představují etapy rozpočtového procesu.

Sestavení návrhu rozpočtu a tvorbu podkladů zpravidla provádí výkonný výbor obce. Podkladem pro návrh rozpočtu je rozpočtový výhled, to ale předpokládá, že rozpočtový výhled je zpracován podrobně jako rozpočet. Vlastní návrh by měl vycházet z analýzy alespoň dva roky zpět.

Sestavený návrh se projednává v radě obce, výkonnými orgány.

Rozpočet schvalují zastupitelé, ti to schvalují závazné ukazatele, které se po schválení rozepisují podle podrobné rozpočtové skladby. Schválený rozpočet je vyrovnaný, přebytkový nebo schodkový. Schodek musí být pokryt finančními prostředky z minulých let, nebo smluvně půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo výnosem z prodeje majetku či vlastních dluhopisů. Rozpočet musí být reálný, pravdivý, úplný.

Přehled o skutečném plnění vypracování závěrečného účtu sestavují výkonné orgány, jejich schválení je v kompetenci volených orgánů. Obec je povinná nechat si přezkoumat hospodaření za uplynulý rok a to buď krajským úřadem nebo auditorem. Zpráva o přezkoumání hospodaření obce za uplynulý rok je nezbytnou součástí projednání závěrečného účtu.

Závěrečný účet je stručný a přehledný, jednotlivé kroky jsou logicky seřazeny za sebou a je vypovídající.

Projednání závěrečného účtu uzavírá zastupitelstvo vyjádřením s celoročním hospodařením „bez výhrad“ anebo s „výhradami“

Během rozpočtového roku dochází k nesrovnalostem mezi rozpočtem a skutečností. Jsou způsobeny organizačními změnami, změnami zákonů apod. V těchto případech je nutno rozpočtovou skladbu uhrazovat těmito způsoby a to změnou rozpočtu, kterou schválí zastupitelstvo, využití prostředků z mimorozpočtových zdrojů, realizací rozpočtového opatření.

Rozpočtovým opatřením jsou povoleny přesuny rozpočtových prostředků mezi jednotlivými druhy příjmů a výdajů rozpočtu, povolené překročení rozpočtu. Rozpočtové opatření se musí uskutečnit vždy, jestliže jde o vztah k jinému rozpočtu.

Jestliže není rozpočet schválen do nového rozpočtového období, hospodaří se podle rozpočtového provizoria. A to buď předchozího rozpočtu z předchozího roku, nebo podle plánovaného rozpočtu.

Od roku 2001 jsou obce povinny sestavovat kromě ročního rozpočtu i rozpočtový výhled. Každá obec jej sestavuje minimálně ve 4 ukazatelích: celkové příjmy, celkové výdaje, celkové pohledávky, celkové závazky. Ale může být tento výhled i mnohem podrobnější.⁵

2.5. Rozpočtová skladba

Příjmy a výdaje veřejných rozpočtů i mimorozpočtových fondů v rozpočtové soustavě závazně člení tzv. rozpočtová skladba, neboli rozpočtová klasifikace. Jde o systematické, jednotné a přehledné třídění příjmů a výdajů z různých hledisek. Nevztahuje se na operace související s podnikatelskou činností subjektů územní samosprávy a na příspěvkové organizace. Řídí se vyhláškou MF ČR č. 440/2006 Sb., o rozpočtové skladbě.

Rozpočtová skladba umožňuje zabezpečit jednotnost a přehlednost, analyzovat příjmy a výdaje, sumarizovat příjmy a výdaje za celou rozpočtovou soustavu s využitím tzv. konsolidace, která eliminuje riziko duplicity účetních operací. A dále rozpočtová skladba umožňuje zajistit potřebné informace a jejich využití v rozpočtové politice.⁵

Rozpočtová skladba v ČR využívá třídění:

a) odpovědnostní (dříve nazývané kapitolní, organizační), které je však pro obce a kraje nepovinné. Nevyužívá se u mimorozpočtových fondů, nemělo by smysl. Odpovědností třídění se povinně vztahuje ke státnímu rozpočtu – rozdělení do kapitol, vyjadřuje odpovědnost správců kapitol.

---

⁵ Peková J., Pilný J., Jetmar M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, str. 241 – 243

b) druhové třídění příjmů a výdajů , které umožňuje propojení na účetnictví. Je důležité z hlediska rozpočtové politiky. Druhové třídění je základem třídění v celé rozpočtové soustavě a týká se všech peněžních operací, které třídí až na jednotlivé položky, a to podle kritérií:

- inkaso x platba. Inkasa jsou přijaté finanční prostředky připsané na bankovní účet. Platby představují odepsání finančních prostředků z bankovního účtu.
- nenávratná x návratná
- běžná x kapitálová
- domácí x zahraniční, které odlišuje vazby na domácí ekonomiku nebo zahraniční bez ohledu na to, v jaké měně se operace uskutečňují
- povinná x dobrovolná, tzn. zda operace vyplývají ze zákonných norem či nikoliv
- aktiva x pasiva, zda se vztahují k věřitelskému či dlužnickému postavení

Druhové třídění třídí operace do tří základní okruhů a to příjmy, výdaje a financování. Příjmy představují nenávratná inkasa, nezahrnují však ta inkasa, kterými se přijímají vypůjčené finanční prostředky. Příjmy se dělí na dvě základní podskupiny, a to vlastní příjmy jak běžné, tak kapitálové, a přijaté dotace. Jde o jejich začlenění do čtyř tříd:

- Třída 1. Daňové příjmy
- Třída 2. Nedaňové příjmy
- Třída 3. Kapitálové příjmy
- Třída 4. Přijaté dotace

Výdaje jsou nenávratné platby a poskytované nenávratné půjčky za účelem realizace rozpočtové politiky v členění na běžné a kapitálové. Jde o jejich začlenění do dalších tříd:

- Třída 5. Běžné výdaje
- Třída 6. Kapitálové výdaje

Zvláštní postavení má:

- Třída 8. Financování. Člení se na financování z tuzemska a financování se zahraničí, a to v obou případech jak krátkodobé financování, tak dlouhodobé financování, a na opravné položky. Třída 8 obsahuje stavové údaje (operace nejsou peněžním tokem). Součástí této třídy jsou položky vyjadřující změny stavu finančních prostředků na bankovních účtech jako stavová veličina. Jedná se o výpočtové ukazatele potřebné pro účetní výkaz o plnění příjmů a výdajů.

c) odvětvové (dříve funkční), tzn. na jaký účel jsou finanční prostředky vydávány. Netřídí všechny operace, ale jen všechny výdajové operace a v ČR u územních rozpočtů vybrané nedaňové a kapitálové příjmy

d) konsolidační (tzn. záznamové jednotky)⁶

2.6. Obecná charakteristika příjmů a výdajů

Dlouhodobým cílem hospodaření obce i kraje by měl být vyrovnaný rozpočet, kdy příjmy se rovnají výdajům, případně přebytkový rozpočet., kdy se tvoří rozpočtová rezerva.

Příjmy územních rozpočtů jsou různorodé. Z ekonomického hlediska je významné odlišování příjmů, které může územní samospráva ovlivnit (svým rozhodnutím, činností) a příjmů, které nemůže ovlivnit (rozhoduje o nich stát). Příjmy plánuje výkonný orgán a schvaluje volený orgán. Ve většině zemí mají na celkových příjmech největší podíl daňové příjmy. Příjmy lze třídit z různých hledisek, závazně je třídí rozpočtová skladba. Je žádoucí, aby příjmy byly dostatečně výnosné, do určité míry závislé na aktivitě obce (je to většina nedaňových příjmů), pokud možno rovnoměrně rozloženy, a to jak z hlediska prostorového, tak časového a administrativně nenáročné na správu a výběr.

Podrobně člení výdaje stejně jako příjmy z různých hledisek rozpočtová skladba. Důležité je členění výdajů z hlediska rozpočtového plánování na plánované (tzn. alespoň ve střednědobém horizontu, výdaje běžně se opakující) a neplánované (nahodilé).

---

⁶ Peková J., Pilný J., Jetmar M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, str. 241 – 243

2.6.1. Příjmy

Rámcově lze definovat čtyři skupiny zdrojů příjmů územních rozpočtů: daňové příjmy, transfery a dotace, nedaňové příjmy (příjmy, které souvisí s vlastní aktivitou územních samospráv) a úvěry či půjčky. První tři kategorie příjmů tvoří tzv. nenávratné půjčky, které jsou nejdůležitějším zdrojem financování potřeb územních samospráv. Úvěry či půjčky představují návratné finanční zdroje.

Daňové příjmy obcí tvoří rozhodující zdroje hospodaření obcí, v ČR dosahují průměrný podíl téměř 60 % na celkových příjmech obcí, po roce 2000 podíl daňových příjmů přechodně poklesl, protože rostly nejenom daňové příjmy, ale i dotace, zejména z důvodu další decentralizace ve veřejném sektoru.

Místní poplatky patří do příjmů obce, konkrétně do daňových příjmů. Jsou součástí příjmu z poplatků, tyto dále zahrnují správní poplatky a poplatky spojené s životním prostředím.

Další skupinou vlastních příjmů rozpočtů obcí jsou nedaňové příjmy, jejichž strukturu i výši může obec svým rozhodnutím, svými aktivitami ovlivnit. Mezi tyto příjmy můžeme zahrnout příjmy z pronájmu majetku a příjmy z prodeje neinvestičního majetku. U menších obcí dále tyto příjmy tvoří příjmy z uživatelských poplatků za veřejné statky, např. za stravování ve školních jídelnách, za odvoz komunálního odpadu, příjmy za knihovnické služby ve svých veřejných knihovnách, poplatky za parkování apod. Vlastní kapitálové příjmy plynou z prodeje zejména nemovitého majetku, je-li možné ho prodat.

Z dalších příjmů do rozpočtů obcí jsou dotace neboli transfery. Obecně zde zahrnujeme neopětované příjmy z dotací od jiných veřejných rozpočtů nebo ze zahraničí, např. přijaté dotace od veřejných rozpočtů ústřední úrovně, přijaté dotace od veřejných rozpočtů územní úrovně, převody z vlastních fondů a dotace ze zahraničí.

2.6.2. Výdaje

Z ekonomického hlediska se výdaje člení na běžné tj. každoročně se opakující a kapitálové tj. jednorázové, neopakující se. Běžné výdaje tvoří dlouhodobě v průměru 2/3 výdajů obcí. Tyto výdaje souvisí s financováním neinvestičních nákladů na zabezpečování veřejných statků, tzn. organizačních složek a příspěvkových organizací apod.

Rovněž rozpočtová skladba umožňuje třídit výdaje na návratné a nenávratné, v případě, že územní samospráva půjčuje krátkodobé finanční prostředky, např. jinému subjektu rozpočtové soustavy.

Členění příjmů a výdajů postupně unifikujeme, aby byla zajištěna kompatibilita a bylo možné mezinárodní srovnání, například v rámci EU.⁷

2.7. Místní poplatky

Poplatkem je nutné rozumět povinnou, zákonem stanovenou peněžní částku, kterou fyzická nebo právnická osoba odvádí ze zákonem vymezeného předmětu poplatku do místního veřejného rozpočtu, a to v zákonem stanovené výši a v určených lhůtách. Přitom poplatkové povinnosti mohou být ukládány pouze na základě zákona a v jeho mezích.

Poplatky mají pouze fakultativní povahu, to znamená že povinnými se stávají až jejich zavedením obecně závaznou vyhláškou obce. Z tohoto vyplývá, že pouze obec může rozhodnout, které poplatky na svém území zavede. Členění obecně závazné vyhlášky musí být jasná, přesná a jednotná. Z této vyhlášky musí být zřejmé jaká problematika je jejím obsahem a která obec ji vydala. Sama obec posoudí, zda jednou závaznou vyhláškou zavede více místních poplatků společně nebo pro každý místní poplatek vydá vyhlášku samostatnou. Legislativní nedostatky v úpravě jednoho místního poplatku ve vyhlášce, mohou způsobit pozastavení obecně závazné vyhlášky jako takové a tím znemožnit vybírání i všech ostatních poplatků.

---

⁷ Provazníková, R., *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*

Obce mohou vybírat tyto místní poplatky: ⁸

- poplatek ze psů
- poplatek za lázeňský a rekreační pobyt
- poplatek za užívání veřejného prostranství
- poplatek ze vstupného
- poplatek z ubytovací kapacity
- poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst
- poplatek za provozovaný výherní přístroj nebo jeho jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu ⁹
- poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů
- poplatek za zhodnocené stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu a kanalizace

2.7.1. Místní poplatek ze psů

Místní poplatek ze psů platí držitel psa. Držitelem je fyzická nebo právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo na území České republiky.

Místní poplatek ze psů se platí ze psů starších 3 měsíců. Od poplatku ze psů je osvobozen držitel psa, kterým je osoba nevidomá, bezmocná a osoba s těžkým zdravotním postižením, které byl přiznán III. stupeň mimořádných výhod podle zvláštního právního předpisu ¹⁰ oba provádějící výcvik psů určených k doprovodu těchto osob, osoba provozující útulek zřízený obcí pro ztracené nebo opuštěné psy nebo osoba, které stanoví povinnost držení a užívání psa zvláštní právní předpis. ¹¹

---

⁸ Pelc, V. *Místní poplatky, Beckovy příručky pro právní praxi*, str.15

⁹ Zákon ČNB č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění zákona č. 70/1994 Sb.

¹⁰ § 86 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů

¹¹ Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

Sazba poplatku ze psů činí až 1 500 Kč za kalendářní rok a jednoho psa. Sazba poplatku ze psa, jehož držitelem je poživatel invalidního důchodu, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmů, anebo poživatel sirotčího důchodu, činí až 200 Kč za kalendářní rok. U druhého a každého dalšího psa může obec horní hranici sazby zvýšit až v poměrné výši, která odpovídá počtu i započatých kalendářních měsíců.

Místní poplatek ze psů platí držitel obci příslušné podle místa trvalého pobytu nebo sídla.

Skutečnost, že je poplatník poživatelem důchodu doloží čestným prohlášením, které je buď písemné nebo ústní. Ústní čestné prohlášení musí být učiněno do protokolu u příslušného správce poplatku a musí vycházet z příslušného zákona.

Povinnost platit tento poplatek zaniká v případě, že poplatník psa prodá, daruje nebo pes uhynie.

2.7.2. Místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt

Místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt platí fyzické osoby, které přechodně a za úplatu pobývají v lázeňských místech a v místech soustředěného turistického ruchu za účelem léčení nebo rekreace, pokud tyto osoby neprokáží jiný důvod svého pobytu.

Místní poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt nepodléhají osoby nevidomé, bezmocné a osoby s těžkým zdravotním postižením, kterým byl přiznán III. stupeň mimořádných výhod podle zvláštního právního předpisu¹² jejich průvodci, osoby mladší 18 let a starší 70 let nebo osoby, na které náleží přídavky na děti anebo vojáci v základní službě a osoby, které vykonávají civilní službu.

Tento poplatek vybere a obci odvede ubytovatel, kterým je fyzická nebo právnická osoba, která přechodně ubytování poskytla, tato osoba je plátcem poplatku.

---

¹² § 86 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů

Ubytovatel je povinen vést v písemné podobě evidenční knihu, do které zapisuje dobu ubytování, účel pobytu, jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a číslo občanského průkazu nebo cestovního dokladu fyzické osoby, které ubytování poskytl.

Sazba poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt činí až 15 Kč za osobu a za každý i započatý den pobytu, není-li tento dnem příchodu. Obec může stanovit poplatek týdenní, měsíční nebo roční paušální částkou.

2.7.3. Místní poplatek za užívání veřejného prostranství

Místní poplatek se vybírá za zvláštní užívání veřejného prostranství,¹³ kterým se rozumí provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, pro umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných akcí, umístění skládek, vyhrazení trvalého parkovacího místa a užívání tohoto prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl. Z akcí pořádaných na veřejném prostranství, jejichž výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely, se poplatek neplatí.

Poplatek platí fyzické i právnické osoby, které užívají veřejné prostranství způsobem uvedeném v prvním odstavce.

Poplatku nepodléhají osoby zdravotně postižené. Sazba poplatku činí 10 Kč za každý i započatý m² užívaného veřejného prostranství každý i započatý den. Za užívání veřejného prostranství k umístění prodejních nebo reklamních zařízení, lunaparků a jiných atrakcí může obec zvýšit sazbu až na její desetinásobek. Obec může stanovit poplatek týdenní, měsíční nebo roční paušální částkou.

2.7.4. Místní poplatek ze vstupného

Poplatek ze vstupného se vybírá na kulturní, sportovní, prodejní nebo reklamní akce, sníženého o daň z přidané hodnoty, je-li v ceně vstupného obsaženy. Vstupným se pro účely tohoto zákona rozumí peněžitá částka, kterou účastník akce zaplatí za to, že se jí může zúčastnit.

---

¹³ § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

Z akcí, jejichž celý výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely, se poplatek neplatí.

Poplatek ze vstupného platí fyzické a právnické osoby, které akci pořádají.

Sazba poplatku ze vstupného činí až 20 % z úhrnné částky vybraného vstupného. Obec může po dohodě s poplatníkem poplatek stanovit paušální částkou.

2.7.5. Místní poplatek z ubytovací kapacity

Poplatek se vybírá v obcích a městech v zařízeních určených k přechodnému ubytování za úplatu. Poplatku z ubytovací kapacity nepodléhá:

- ubytovací kapacita v zařízeních sloužících pro přechodné ubytování studentů a žáků
- ubytovací kapacita ve zdravotnických a lázeňských zařízeních, pokud nejsou užívána jako hotelová zařízení
- ubytovací kapacita v zařízeních sloužících sociálním a charitativním účelům

Poplatek platí obyvatel, kterým je fyzická nebo právnická osoba, která přechodné ubytování poskytl. Ubytovatelem je vlastník i nájemce ubytovacího zařízení. Tato osoba má stanovené povinnosti, které vedou k řádnému vybrání poplatku. Ubytovatel je povinen vést evidenční knihu obdobně jako u poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt s výjimkou údaje o účelu pobytu.

Sazba poplatku z ubytovací kapacity činí až 6 Kč za každé využití lůžko a den. Obec může po dohodě s poplatníkem stanovit poplatek roční paušální částkou.

Ubytovací zařízení jsou vymezena jako zařízení určená k přechodnému ubytování za úplatu. Určujícím kritériem pro možnost zpoplatnění ubytovací kapacity je, že kolaudační rozhodnutí stanoví pro předmětný stavební objekt nebo jeho část jako účel využití přechodný pobyt za úplatu.

2.7.6. Místní poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst

Poplatek platí fyzická nebo právnická osoba, které bylo vydáno povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst. Poplatek neplatí fyzické osoby mající trvalý pobyt nebo vlastníci nemovitosti ve vybraném místě, osoby jim blízké¹⁴ manželé těchto osob a jejich děti. Dále osoby, které ve vybraném místě užívají nemovitost ke své hospodářské činnosti nebo osoby, které jsou držiteli průkazu ZTP a jejich průvodci.

Poplatek se vybírá za vydání povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst, do kterých je jinak vjezd zakázán příslušnou dopravní značkou.

Sazba poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem činí až 20 Kč za den. Obec může po dohodě s poplatníkem stanovit poplatek také paušální částkou.

2.7.7. Místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj

Poplatku podléhá každý povolený hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí. Obec není povinna poskytnout osvobození od tohoto poplatku.

Poplatek platí provozovatel. Sazba poplatku za každý výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí na tři měsíce činí od 1 000 Kč do 5 000 Kč. Sazba poplatku se stanoví vždy na periodu tří měsíců, neodvozuje se od faktického výkonu konkrétní činnosti. V případě, že je zařízení provozováno po dobu kratší, platí se poplatek v poměrné výši.

---

¹⁴ § 116 občanského zákoníku

2.7.8. Místní poplatek za provoz systému nakládání s komunálními odpady

Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů platí:

- fyzická osoba, která má v obci trvalý pobyt, za domácnost může být poplatek odváděn společným zástupcem, za rodinný nebo bytový dům vlastníkem nebo správcem, tyto osoby jsou povinny obci oznámit jména a data narození osob, za které poplatek odvádějí
- fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou nebo sloužící k individuální rekreaci, ve které není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba, má-li k této stavbě vlastnické právo více osob, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně, a to ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu

Poplatek se platí obci, ne jejímž území má fyzická osoba trvalý pobyt nebo se na jejím území nachází stavba určená nebo sloužící k individuální rekreaci.

Sazbu poplatku tvoří:

- částka až 250 Kč za osobu a kalendářní rok
- a částka stanovená na základě skutečných nákladů obce předchozího roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu až 250 Kč na osobu a kalendářní rok, obec v obecně závazné vyhlášce stanoví rozúčtování nákladů na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu na osobu

V případě změny místa trvalého pobytu nebo změny vlastnictví stavby, která je určena nebo slouží k individuální rekreaci v průběhu kalendářního roku, se uhradí poplatek v poměrné výši, která odpovídá počtu kalendářních měsíců pobytu nebo vlastnictví stavby v příslušném kalendářním roce. Dojde-li ke změně v průběhu kalendářního měsíce, je pro stanovení počtu měsíců rozhodný stav na konci tohoto měsíce.

2.7.9. Místní poplatek za zhodnocení stavebního pozemku

Poplatek platí vlastník stavebního pozemku zhodnoceného možností připojení na obcí vybudovanou stavu vodovodu nebo kanalizace po nabytí účinnosti zákona o vodovodech a kanalizacích. Má-li k tomuto stavebnímu pozemku vlastnické právo více subjektů, jsou povinni platit poplatek společně a nerozdílně.

Poplatek se platí obci, na jejíž území se nachází stavební pozemek.

Sazba poplatku nesmí přesáhnout rozdíl ceny stavebního pozemku bez možnosti připojení ne obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace a ceny stavebního pozemku s touto možností. Cena stavebního pozemku v obci se stanoví podle zvláštního předpisu¹⁵ kalendářním roce, ve kterém nabylo právní moci kolaudačním rozhodnutím¹⁶ pro stavbu vodovodu nebo kanalizace obcí vybudované. Výše sazby na 1 m² zhodnoceného stavebního pozemku stanoví obec v obecně závazné vyhlášce.

Zákon určuje solidární poplatkovou povinnost solidárním poplatkovým subjektům, v případě, že ke stavebnímu pozemku má vlastnické právo více subjektů, jsou povinni poplatek platit společně a nerozdílně. V praxi bude zaplacen jedním ze spoluvlastníků, a tím bude splněna poplatková povinnost i všech ostatních. Správce poplatku však může vymáhat jeho zaplacení na kterémkoliv z nich. Pokud je pozemek ve vlastnictví více osob, mají tyto osoby zákonem stanovenou povinnost jednat při správě poplatku společně a nerozdílně.

---

¹⁵ Vyhláška č. 279/1997 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku

¹⁶ Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

3. Analýza hospodaření vybraných obcí

Tato kapitola je aplikačně-ověřovací a je rozdělena do dvou částí. V první části je podrobně analyzováno hospodaření obce Třanovice, kdy je vycházeno ze základních ukazatelů hospodaření. Ve druhé části je podrobně analyzováno hospodaření obce Hnojník, kdy je rovněž vycházeno ze základních ukazatelů hospodaření. Struktura rozpočtů je rozebírána v letech 2007 – 2011. V každé části této kapitoly jsou uváděny komentáře k jednotlivým porovnávaným údajům.

3.1. Obec Třanovice

Obec Třanovice náleží do Moravskoslezského kraje. Obecní úřad Třanovice nevykonává státní správu a není obec s rozšířenou působností. Příslušnou obcí s rozšířenou působností je okresní město Frýdek – Místek. Katastrální výměra obce Třanovice je 861 ha, počet obyvatel žijící v této obci je 1020, z toho je 671 ve věku 15 – 64 let. V obci se nachází pošta, škola i zdravotní zařízení.

Obec Třanovice leží na řece Stonávce, která pramení na jihu v Moravskoslezských Beskydech a ústí ze severní strany do Těrlické přehrady. Poloha obce vytváří dobré životní podmínky tisícovce občanů obce a také návštěvníkům. Třanovice leží na křižovatce historických dopravních cest Polsko - Morava - Rakousko a Slovensko - Morava, jejichž význam i využití neustále rostou. Obcí vede několik turistických pěších a cyklistických stezek, které spojují okolní města s územím Moravskoslezských Beskyd, Podbeskydí a vodních nádrží.

3.1.1. Hospodaření obce

Obce hospodaří podle rozpočtu. Rozpočet tvoří páteř finančního systému územní samosprávy. Při sestavování každého veřejného rozpočtu se dodržují rozpočtové zásady. Rozpočet se sestavuje každoročně, měl by být sestaven reálně, tzn. jak plánovaný objem příjmů, tak plánovaný objem výdajů, by měl být splnitelný. Z účetního hlediska je veřejný rozpočet bilance, která bilancuje běžné a kapitálové příjmy a výdaje. Rozpočet je vyrovnaný, jsou-li příjmy rovny výdajům, nebo přebytkový, jsou-li příjmy větší než výdaje, nebo

schodkový, jsou-li příjmy menší než výdaje. Je-li rozpočet přebytkový, pak vytváříme tzv. finanční rezervu pro hospodaření v dalším rozpočtovém roce, je-li rozpočet schodkový, musí se hledat další finanční prostředky, poněvadž rozpočet v pojetí účetní bilance musí být vždy vyrovnaný. Vyrovňuje se ve třídě 8 – Financování. Rozpočet je nutné publikovat a taktéž je nutné publikovat závěrečnou rozpočtovou bilanci.

Tab. 3.1: Hospodaření obce Třanovice v letech 2007 – 2011

(v tis.Kč)

Položka		Rok				
		2007	2008	2009	2010	2011
PŘÍJMY	Daňové příjmy	11 250,00	11 200,00	10 000,00	9 000,00	9 700,00
	Nedaňové příjmy	817,00	1 164,00	1 171,00	1 307,62	1 702,00
	Kapitálové příjmy	1 550,00	2 120,00	100,00	3 000,00	600,00
	Přijaté transfery	1 936,30	388,70	3 297,00	2 090,38	2 334,00
	Příjmy celkem	15 553,30	14 872,70	14 568,00	15 398,00	14 336,00
	Příjmy celkem po konsolidaci	15 353,30	14 642,70	14 328,00	15 157,99	14 136,00
VÝDAJE	Běžné výdaje	7 756,00	8 928,40	9 417,00	7 850,80	8 880,00
	Kapitálové výdaje	2 020,00	4 077,40	3 675,00	8 545,00	6 215,00
	Výdaje celkem	9 776,00	13 005,80	13 092,00	16 395,80	15 095,00
	Výdaje celkem po konsolidaci	9 576,00	12 775,80	12 852,00	16 155,79	14 895,00
	Financování	5 777,30	1 866,90	1 476,00	-997,80	-759,00
	Financování celkem po konsolidaci	5 777,30	1 866,90	1 476,00	-997,80	-759,00

Zdroj: Výkaz pro hodnocení rozpočtů ÚSC regionálních rad a dobrovolných svazků obcí, vlastní zpracování.

Obec Třanovice ve sledovaném období 2007 – 2011 hospodařila v letech 2007, 2008, 2009 s přebytkem. Výrazný přebytek byl v roce 2007, tento přebytek činil necelých 5,8 mil. Kč, vznikl zejména díky tomu, že výdaje, zejména kapitálové výdaje obce v tomto roce, byly poměrně nízké oproti létům následujícím. V dalších dvou letech byl přebytek o něco nižší, a to v roce 2008 necelých 1,9 mil. Kč a v roce 2009 necelých 1,5 mil. Kč. Tento přebytek byl nižší díky zvyšujícím se výdajům v těchto letech, oproti tomu příjmy obce zůstaly přibližně stejné. V letech 2010 a 2011 bylo její hospodaření schodkové. Schodek v roce 2010 činil necelý 1 mil. Kč, rok následující zhruba 800 tis. Kč.

Tedy, ve sledovaném období 2007 – 2011 se celkové příjmy příliš nemění, naproti tomu celkové výdaje rostou a to zejména díky již zmiňovaným kapitálovým výdajům.

3.1.2. Příjmy obce

Příjmy rozumíme veškeré nenávratně inkasované prostředky, opětované i neopětované, z domácí i ze zahraniční ekonomiky, včetně přijatých darů a dotací a přijaté splátky půjček. Mezi příjmy nezařazujeme ta přijetí finančních prostředků, kdy si vypůjčujeme peníze ke krytí svých výdajů. Tyto prostředky mají zcela jinou povahu než daňové a nedaňové příjmy či dotace, protože souběžně s jejich přijetím vzniká subjektu terminovaný závazek vůči věřiteli. Proto je nutné tuto skupinu operací oddělit a nezahrnout ji mezi příjmy.

Mezi příjmy rovněž nezahrnujeme např. zpětný odprodej dluhopisu banky, dluhopisu či akcie podniku, který jsem předtím pořídili za účelem maximálního úrokového výnosu. Obecně mezi příjmy nezahrnujeme ty inkasované splátky námi poskytovaných půjček, jejichž smyslem byla optimalizace likvidity, neboli uložení peněz nejvýnosnějším způsobem.

Daňové příjmy

Daňové příjmy tvoří nejvýznamnější skupinu příjmů územních rozpočtů. Mají charakter běžných příjmů, každoročně se opakují, i když v nestejně výši. V obci Třanovice daňové příjmy v roce 2007 tvořily 73 % z celkových příjmů, v roce 2008 tvořily 76 %, což byl nejvyšší podíl daňových příjmů k celkovým příjmům ve sledovaném období. Nejnižší podíl daňových příjmů k celkovým příjmům byl v roce 2010 a to 59 %. V průměru tedy tvořily daňové příjmy k celkovému objemu příjmu obce 69 %.

V průměru daňové příjmy obcí v ČR dosahují téměř 60 % celkových příjmů obcí, to znamená že obec Třanovice je nad průměrem v podílu daňových příjmů k celkovým příjmům obce.

Tab. 3.2: Struktura daňových příjmů obce v letech 2007 - 2011

(v tis. Kč)

Položka	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
Daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti	1476,00	1717,00	1500,00	1600,00	1700,00
Daň z příjmu fyzických osob ze SVČ	2270,00	3100,00	3000,00	950,00	1425,00
Daň z příjmu FO z kapitálových výnosů	84,00	95,00	120,00	130,00	130,00
Daň z příjmu právnických osob	1570,00	2262,00	2000,00	2000,00	1500,00
Daň z přidané hodnoty	2540,00	3109,00	2427,80	3050,00	3728,00
Místní poplatky	385,00	401,60	387,00	391,00	471,00
Správní poplatky	20,00	22,40	24,00	28,00	28,00
Daň z nemovitosti	445,00	493,00	540,00	850,00	712,00
Odvody za odnětí půdy ze zem. půd.fondu	2460,00	0,00	1,00	1,00	5,00
Daňové příjmy celkem	11250,00	11200,00	10000,00	9000,00	9700,00

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Třanovice, vlastní zpracování.

V letech 2007 a 2008 činil objem daňových příjmů něco málo přes 11 mil. Kč. V dalších dvou následujících letech jejich objem poklesl, a to v roce 2009 na 10 mil. Kč a o rok později na 9 mil. Kč, tudíž měly daňové příjmy v průběhu sledovaného období klesající tendenci. V roce 2011 jejich objem mírně vzrostl oproti roku 2010. Daňové příjmy byly nejvyšší v roce 2007, také díky položce odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, která činila v tomto roce necelých 2,5 mil. Kč. V následujících letech byla její výše téměř nulová.

Z tabulky je zřejmé, že největší podíl na celkových daňových příjmech představuje daň z přidané hodnoty a to v průměru 29 %. Výše této daně od roku 2007 rostla, pouze v roce 2009 byl zaznamenán pokles.

Druhý nejvyšší podíl na celkových daňových příjmech měla daň z příjmu fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti, v průměru činila 20 %. Největší pokles této daně oproti předchozím letům byl v roce 2010 a to na pouhých 950 tis. Kč, z předchozích 3 mil. Kč. Tato daň zahrnuje veškerou daň, odvedenou na základě daňových přiznání,

zahrnuje i případný doplatek části daně ze závislé práce odvedený po podání přiznání při souběhu závislé práce a jiné výdělečné činnosti, není-li možno je od sebe rozlišit.

Třetí nejvyšší podíl na celkových daňových příjmech měla daň z příjmu právnických osob a to 18 %. Nejvyšší příjem z této daně byl v roce 2008, naopak nejnižší byl v roce 2011. Tato daň zahrnuje daň ze zisku a kapitálových výnosů.

V neposlední řadě tvoří strukturu daňových příjmů daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, výše těchto příjmů se v průběhu sledovaného období příliš neměnily, v průměru činila tato položka 1 598 600 Kč. Tato daň zahrnuje daň odvedenou plátcem, zaměstnavatelem, za vlastní zaměstnance.

Místní poplatky a daň z nemovitosti tvoří také součást daňových příjmů. Místní poplatky v průběhu sledovaného období narůstaly, nicméně na celkových daňových příjmech se v průměru podílely pouze necelými 4 % procenty a daň z nemovitosti činila v průměru necelých 6 % z celkových daňových příjmů. Daň z nemovitosti se skládá z daně z pozemků a daně ze staveb. Celý výnos této daně je svěřen obci.

Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy obce tvoří zejména příjmy z vlastní činnosti obce, příjmy z pronájmu nebo prodeje majetku, který je ve vlastnictví obce. Dále příjmy z obchodování s cennými papíry a uživatelské poplatky za některé lokální či regionální smíšené veřejné statky. Nedaňové příjmy obce Třanovice se v roce 2011 podílely 12 % na celkovému objemu příjmu, což byl nejvyšší podíl nedaňových příjmů na celkovému objemu příjmu ve sledovaném období. Nejnižší podíl byl v roce 2007, který činil 5 %. V průměru se podílí nedaňové příjmy obce na celkových příjmech 8 %. To znamená, že nedaňové příjmy obce jsou nejmenší položkou ve struktuře příjmů.

Tab. 3.3: Struktura nedaňových příjmů v letech 2007 - 2011

(v tis. Kč)

Položka	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
Příjmy z vlastní činnosti	411,00	808,60	951,70	763,50	1331,00
Příjmy z pronájmu majetku	101,00	237,70	123,00	127,00	101,00
Příjmy z úroků	39,00	8,10	23,20	31,34	10,40
Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy	25,00	79,40	42,00	359,68	80,83
Přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let	211,60	0,00	0,00	0,00	129,50
Přijaté splátky půjčených prostředků	29,40	30,20	31,10	26,10	49,27
Nedaňové příjmy celkem	817,00	1164,00	1171,00	1307,62	1702,00

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Třanovice, vlastní zpracování.

Z tabulky vyplývá že největší položkou ve struktuře nedaňových příjmů jsou příjmy z vlastní činnosti obce, zejména položka příjmy z poskytování služeb a výrobků a položka ostatní příjmy z vlastní činnosti, která zahrnuje částky ve výši výdajů na pořízení dlouhodobého majetku ve vlastní režii. Patří sem i příspěvky účastníků konference organizaci, která je jejím pořadatelem. Tato položka, v průběhu sledovaného období, má výrazně vzrůstající charakter. Zvýšila se od roku 2007 do roku 2011 z 411 tis. Kč na 1,3 mil. Kč. V průměru se podílí 67 % na celkových nedaňových příjmech.

Druhou nejvyšší položkou ve struktuře nedaňových příjmů je příjem z pronájmu majetku, podílí se v průměru 11 % na celkových nedaňových příjmech. Zahrnují se zde příjmy z nájemného, nepoužije se však v případě, kdy je pronájem součástí podnikatelské činnosti.

Další položkou jsou příjmy z prodeje nekapitálového majetku. Tato položka zahrnuje v této obci zejména ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené, příjmy z úhrad dobývacího prostoru a z vydobytych nerostů a přijaté příspěvky na neinvestiční účely. Výrazný příjem této položky byl v roce 2010, kdy činil téměř 360 tis. Kč. Naopak nejnižší příjem z prodeje

nekapitálového majetku byl v roce 2007 a to 25 tis. Kč. V průměru se tato položka podílí necelými 9 % na celkových nedaňových příjmech.

Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy obce tvoří příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů. Slouží zpravidla k financování dlouhodobých investičních potřeb. Kapitálové příjmy obce Třanovice se na celkových příjmech podílí v průměru necelými 10 %.

Tab. 3.4: Struktura kapitálových příjmů v letech 2007 – 2011

(v tis. Kč)

Položka	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku	1550,00	2120,00	100,00	1380,00	420,00
Ostatní kapitálové příjmy	0,00	0,00	0,00	1620,00	180,00
Kapitálové příjmy celkem	1550,00	2120,00	100,00	3000,00	600,00

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Třanovice, vlastní zpracování.

Objem výše kapitálových příjmů v letech 2007 – 2011 se velice měnil. Nejvyšším kapitálovým příjmem je příjem z prodeje pozemků, který spadá pod příjmy z prodeje dlouhodobého majetku. V roce 2010 tvořila kapitálový příjem také položka přijaté příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku a to ve výši 1,6 mil. Kč, proto byl příjem v tomto roce ve sledovaném období nejvyšší. Nejnižší kapitálový příjem byl v průběhu sledovaného období v roce 2009 a to pouhých 100 tis. Kč.

Přijaté transfery

Přijaté transfery (dotace) zahrnují neopětované příjmy z dotací od jiných veřejných rozpočtů nebo ze zahraničí. Rozlišujeme, zda je dotace určena na pořízení dlouhodobého majetku nebo nikoliv. To znamená, že neinvestiční přijaté transfery nejsou určeny k pořízení dlouhodobého majetku, investiční přijaté transfery jsou určeny k pořízení tohoto majetku. Dále zde zahrnujeme prostředky přijaté převodem z jiných bankovních účtů organizace. Celkově se přijaté transfery obce podílí v průměru na celkových příjmech 13 %.

Tab. 3.5: Struktura přijatých transferů v letech 2007 – 2011

(v tis. Kč)

Položka	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
Neinvestiční transfery					
Neinvestiční přijaté transfery ze SR	121,70	122,70	116,00	352,90	296,00
Ostatní neinvestiční přijaté transfery ze SR		36,00	0,00	0,00	0,00
Převody z rozpočtových účtů	200,00	230,00	240,00	240,00	200,00
Neinvestiční přijaté transfery od mezinárodních institucí	0,00	0,00	0,00	0,00	343,00
Investiční transfery					
Investiční přijaté transfery ze státních fondů	0,00	0,00	0,00	1497,47	1495,00
Investiční převody z Národního fondu	0,00	0,00	2941,00	0,00	0,00
Ostatní investiční transfery ze SR	1560,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Investiční přijaté transfery od krajů	54,60	0,00	0,00	0,00	0,00
Přijaté transfery celkem	1936,30	388,70	3297,00	2090,38	2334,00

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Třanovice, vlastní zpracování.

Neinvestiční transfery se v průměru podílí 38 % na celkových přijatých transferech, kdy 14 % z celkových přijatých transferů tvoří neinvestiční transfery přijaté ze státního rozpočtu a 19 % tvoří převody z rozpočtových účtů. Ostatní neinvestiční transfery jako neinvestiční transfery od mezinárodních institucí se podílí minimálně na celkových přijatých transferech.

Investiční transfery se v průměru podílí na celkových přijatých transferech 62 %. V průběhu porovnávaných let byly investiční transfery v obci Třanovice přijímány z veřejných rozpočtů různých úrovní. V roce 2007 byly inkasovány ze státního rozpočtu a z rozpočtů krajů, v roce 2009 z Národního fondu a v letech 2010 a 2011 ze státních fondů.

3.1.3. Výdaje obce

Výdaje jsou veškeré návratné platby na běžné i kapitálové účely, opěťované i neopěťované, a poskytované návratné platby za účelem rozpočtové politiky. Řečeno jinak, mezi výdaje nezahrnujeme platby charakteru splátek (amortizace) úvěrů, které jsem si brali a kterými jsme se zadlužovali, včetně umořování našich dluhopisů. Výdaje také neobsahují námi poskytované půjčky, které poskytujeme jako formu uložení peněžních prostředků.

Výdaje dělíme především na běžné a kapitálové. Přičemž rozhodnou hranicí pro účetní i rozpočtové zatřídění pro určité druhy hmotného dlouhodobého majetku je částka 40 000 Kč a pro nehmotný dlouhodobý majetek částka 60 000 Kč.

Běžné výdaje

Běžné výdaje tvoří největší skupinu výdajů územních rozpočtů. Běžnými výdaji se pro účely rozpočtové skladby rozumějí neinvestiční výdaje s výjimkou investičních transferů. Neinvestiční výdaje jsou výdaje jiné než na pořízení věcí a práv mající povahu dlouhodobého majetku. Investičním transferem rozumíme transfery, které představují poskytnutí peněžních prostředků na investiční výdaje. Běžnými výdaji tedy jsou výdaje na platy, výdaje za provedenou práci a pojistné hrazené zaměstnavatelem, výdaje na nákup materiálu, finanční výdaje, výdaje na nákup vody, paliv, energie, dále výdaje související s neinvestičními nákupy, náhrady a věcné dary, neinvestiční transfery podnikatelským subjektům, neziskovým organizacím, veřejným rozpočtům územní úrovně, neinvestiční transfery obyvatelstvu. Běžné výdaje obce Třanovice se na celkových výdajích podílí v průměru 66 %. Nejvyšší běžné výdaje byly v roce 2009, kdy činily necelých 9,5 mil. Kč.

Tab. 3.6: Struktura běžných výdajů v letech 2007 – 2011

(v tis. Kč)

Položka	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné	2828,00	2817,80	2672,00	2861,00	2834,00
Neinvestiční nákupy a související výdaje	3786,40	4748,60	5435,00	3701,79	4402,60
Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	91,00	70,00	78,00	5,00	136,00
Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům	1030,60	1292,00	1232,00	1251,01	1301,00
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Neinvestiční transfery do zahraničí	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00
Neinvestiční půjčené prostředky	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Neinvestiční převody Národnímu fondu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostatní neinvestiční výdaje	20,00	0,00	0,00	32,00	205,40
Běžné výdaje celkem	7756,00	8928,40	9417,00	7850,80	8880,00

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Třanovice, vlastní zpracování.

Největší položkou ve struktuře běžných výdajů tvoří neinvestiční nákupy a související výdaje, tato třída zahrnuje nákupy materiálu, úroky a ostatní finanční výdaje, nákup vody, paliv a energie, nákup služeb, opravy a udržování, programové vybavení, cestovné, pohoštění, poskytnuté zálohy, jistiny a vládní úvěry, věcné dary a příspěvky. Největší podíl neinvestičních nákupů k celkovým běžným výdajům byl v roce 2009 a činil 57 %. Nejnižší podíl byl v roce 2010 a činil 47 % z celkových běžných výdajů. V průměru tedy tato položka činila necelých 51 %.

Druhou největší položkou byly výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci - odstupné, odchodné, odměny představitelů státní moci a pojistné placené zaměstnavatelem. Toto je pojistné, které platí zaměstnavatel jakožto poplatník sám za sebe. Nepatří sem pojistné a daň z příjmu, jejichž poplatníky jsou zaměstnanci. Povinné pojistné se zařazuje na příslušnou položku bez ohledu na to, zda jde o běžnou platbu nebo doplatek. V průměru se tato položka podílela na celkových běžných výdajích 33 %. Nejvyšší podíl této položky k celkovým běžným výdajům byl v roce 2010 a činil 36 % z celkových běžných výdajů.

Třetí nejvýznamnější položkou ve struktuře běžných výdajů jsou neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům. Tuto položku tvoří neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně, a to transfery státnímu rozpočtu, transfery státním fondům, fondům sociálního a veřejného zdravotního pojištění, odvody daně za zaměstnance, odvody sociálního zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, dále neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně, transfery obcím, krajům, regionálním radám. Potom také neinvestiční transfery příspěvkovým organizacím. V obci Třanovice tvořily tuto položku zejména neinvestiční transfery obcím, převody vlastním fondům hospodářské činnosti a neinvestiční transfery zřízeným příspěvkovým organizacím. Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům tvoří 14 % celkových běžných výdajů.

Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje zahrnují skutečné platby z pořízení dlouhodobého majetku, hmotného i nehmotného, pro činnost organizace a výdaje související s tímto pořízením. Zahrnují se zde i částky, které dodavatelé dlouhodobého majetku platí jako daň z přidané hodnoty. V případě aktivace vlastního majetku se zahrnují jen prostředky, které byly na aktivaci vynaloženy.

Do pořízení dlouhodobého nehmotného majetku zahrnujeme výdaje na programové vybavení, ocenitelná práva, nehmotné výsledky výzkumné a odborné činnosti. Do pořízení dlouhodobého hmotného majetku patří výdaje na nákup pozemků, nákup akcií a majetkových podílů. Dále do kapitálových výdajů patří investiční transfery podnikatelským subjektům, finančním institucím, podnikatelským subjektům, fyzickým osobám i právnickým osobám. Investiční transfery neziskovým institucím, investiční transfery rozpočtům ústřední úrovně, investiční transfery územní úrovně, investiční převody vlastním fondům, investiční transfery obyvatelstvu a investiční půjčené prostředky.

Kapitálové výdaje obce Třanovice se podílí na celkových výdajích 34 %. Nejvyšší kapitálové výdaje byly v roce 2010 a činily 8,5 mil. Kč. Naproti tomu nejnižší kapitálové výdaje byly v roce 2007 a to ve výši 2 mil. Kč. To znamená, že vzestup kapitálových výdajů v průběhu let 2007 – 2010 byl více jak trojnásobný.

Tab. 3.7: Struktura kapitálových výdajů 2007 – 2011

(v tis. Kč)

Položka	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
Investiční nákupy a související výdaje	2020,00	4077,40	3675,00	8545,00	6215,00
Nákup akcií a majetkových podílů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Investiční transfery	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Investiční půjčené prostředky	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Investiční převody Národnímu fondu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kapitálové výdaje celkem	2020,00	4077,40	3675,00	8545,00	6215,00

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Třanovice, vlastní zpracování

Nevyšší a zároveň jedinou položkou tvořící kapitálové výdaje v obci Třanovice je položka Investiční nákupy a související výdaje. Tato položka zahrnuje zejména pořízení dlouhodobého hmotného majetku – budovy, haly, stavby a pozemky. A dále ostatní nákupy dlouhodobého nehmotného majetku, to jsou výdaje na pořízení dokumentů charakteru studií, záměrů a plánů, před samotným zpracováním projektové dokumentace, která má potenciální souvislost s budoucím pořizováním dlouhodobého majetku.

3.2. Obec Hnojník

Obec Hnojník náleží do Moravskoslezského kraje a je územně začleněna pod okres Frýdek - Místek. Obecní úřad Hnojník nevykonává státní správu a není obec s rozšířenou působností. Příslušnou obcí s rozšířenou působností je město Frýdek - Místek. Tuto obec jsem si vybrala, protože v této obci žiji.

Celková plocha obce Hnojník je 642 ha. V důsledku různých úprav zástavby se však podíl zemědělské půdy zmenšuje. Počet obyvatel žijících v této obci je 1471, z toho je 999 obyvatel ve věku 15 – 64 let.

Obec Hnojník leží na řece Stonávce, na křižovatce silnic vedoucích přes Hnojník, které spojují okresní město Frýdek-Místek s Třincem a Komorní Lhotku s Havířovem.

Název obce může vycházet z toho, že v severní části obce, v lesích, jsou dosud rašeliniště, po nichž se zvláště v době dešťů šlape jako po hnoji. Obyvatelé v dávných dobách neznali slovo rašelina, pro ně to byl hnoj, slovo i dnes ještě u nás používané místo spisovného hnůj.

Další verze významu této obce hovoří o tom, že na starých mapách je poměrně velká část obce označována "Na bahnech". Nejen v této části, nýbrž i podél toku Stonávky, v místech hřiště, rostly všude ve velkém množství houby: hnojník obecný, hnojník smrdutý, hnojník inkoustový. Údajně kupci, kteří jezdili Moravskou bránou pro sůl do Wieliczky se domlouvali, že na zpáteční cestě se sejdou tam, kde roste hnojník. Tedy není jednoznačné, jaká byla skutečnost a příčina, která dala této obci jméno Hnojník.

3.2.1. Hospodaření obce

Tab. 3.8: Hospodaření obce Hnojník v letech 2007 – 2011

(v tis.Kč)

Položka		Rok				
		2007	2008	2009	2010	2011
PŘÍJMY	Daňové příjmy	11299,50	12275,00	12064,00	12973,00	11027,00
	Nedaňové příjmy	3760,00	4210,12	4356,00	4162,00	4474,30
	Kapitálové příjmy	150,00	100,00	9150,00	25,40	0,00
	Přijaté transfery	2696,95	3377,64	4107,47	5816,89	2848,00
	Příjmy celkem	17906,45	19962,76	29677,47	22977,29	18349,30
	Příjmy celkem po konsolidaci	17906,45	19962,76	29677,47	22977,29	18201,30
VÝDAJE	Běžné výdaje	15207,64	16943,76	26428,11	24139,24	17779,30
	Kapitálové výdaje	850,00	1140,00	780,00	536,00	140,00
	Výdaje celkem	16057,64	18083,76	27208,11	24675,24	17919,30
	Výdaje celkem po konsolidaci	16057,64	18083,76	27208,11	24675,24	17771,30
	Financování	1848,81	1879,00	2469,36	-1697,95	430,00
	Financování celkem po konsolidaci	1848,81	1879,00	2469,36	-1697,95	430,00

Zdroj: Výkaz pro hodnocení rozpočtů ÚSC regionálních rad a dobrovolných svazků obcí, vlastní zpracování.

Obec Hnojník hospodařila v letech 2007, 2008, 2009 a 2011 převážně s vyššími příjmy než výdaji, tedy s přebytkem. Nejvyšší přebytek vykazovala obec v roce 2009, a to necelých 2,5 mil. Kč, nejnižší v roce 2011, a to pouhých 430 tis. Kč. V roce 2009 se na přebytku, podílely zejména kapitálové příjmy, které činily 9,1 mil. Kč, oproti ostatním létům, kdy tyto příjmy byly minimální nebo nulové, jako to bylo v roce 2011. V roce 2010 hospodařila obec záporně, tedy s deficitem 1,6 mil. Kč. Ačkoli obec v tomto roce vykazovala nejvyšší přijaté transfery během sledovaného období nepřispělo to k tomu, aby byl rozpočet přebytkový.

3.2.2. Příjmy obce

Daňové příjmy

Tab. 3.9: Struktura daňových příjmů v letech 2007 – 2011

(v tis.Kč)

Položka	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
Daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti	2000,00	2300,00	2300,00	2000,00	2000,00
Daň z příjmu fyzických osob ze SVČ	1000,00	400,00	400,00	300,00	530,00
Daň z příjmu FO z kapitálových výnosů	200,00	200,00	200,00	150,00	200,00
Daň z příjmu právnických osob	2300,00	2900,00	3000,00	2000,00	2200,00
Daň z příjmu právnických osob za obce	250,00	100,00	50,00	1905,00	100,00
Daň z přidané hodnoty	3500,00	4500,00	4400,00	4800,00	4400,00
Místní poplatky	1044,50	920,00	899,00	843,00	737,00
Správní poplatky	350,00	350,00	250,00	350,00	250,00
Daň z nemovitosti	650,00	600,00	550,00	600,00	600,00
Odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu	5,00	5,00	5,00	20,00	5,00
Odvod z výtěžků z provozování loterií	0,00	0,00	10,00	5,00	5,00
Daňové příjmy celkem	11299,50	12275,00	12064,00	12973,00	11027,00

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Hnojník, vlastní zpracování

Daňové příjmy se v průběhu sledovaného období příliš výrazně neměnily, pouze v roce 2011 byl mírnější pokles těchto příjmů a to na 11 mil. Kč z původních 12,2 mil. Kč z roce 2007. V průměru dosahovaly daňové příjmy výše 11 927 700 Kč. Podíl daňových příjmů na celkových příjmech byl v průměru 57 %. Nejvyšší podíl těchto příjmů byl v roce 2007, činil tehdy 63 %, nejnižší byl v roce 2009, kdy tento podíl činil 40 % a to díky tomu, že se ve struktuře celkových příjmů objevila v tomto roce výrazná položka kapitálových příjmů.

Největší položku ve struktuře daňových příjmů tvoří daň z přidané hodnoty. Podílí se v průměru 35 % na celkových daňových příjmech. Během sledovaného období měla tato

daň rostoucí tendenci, kdy nejvyšší byla v roce 2010, a to 4,8 mil. Kč, nejnižší v roce 2007, činila 3,5 mil. Kč.

Druhou nejvyšší položkou tvořící daňové příjmy je daň z příjmu právnických osob, která tvořila v průměru 20 % celkových daňových příjmů. Nejvyšší byla tato daň v roce 2009, činila 3 mil. Kč. Další výraznou položkou ve struktuře daňových příjmů je daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, která v průměru činila 17,5 % celkových daňových příjmů.

V neposlední řadě tvoří daňové příjmy místní poplatky, které budu podrobně analyzovat a porovnávat ve 4. kapitole a které si obce volí samy. Tyto poplatky tvoří v průměru 7 % celkových daňových příjmů. Obec Hnojník vybírá 6 místních poplatků. Dále daňové příjmy sestávají z daně z nemovitosti. Celý výnos této daně je svěřen obci, kde se příslušná nemovitost nachází. V obci Hnojník tvoří tato daň v průměru 4,5 % z celkových daňových příjmů. V rozpočtu této obce se dále nachází ve struktuře daňových příjmů položka odvod výtěžků z provozování loterií, tato položka se nenachází v rozpočtu předchozí obce Třanovice.

Nedaňové příjmy

Tab. 3.10: Struktura nedaňových příjmů v letech 2007 – 2011

(v tis.Kč)

Položka	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
Příjmy z vlastní činnosti	3285,00	3482,00	2758,00	2787,00	2675,00
Příjmy z pronájmu majetku	405,00	405,00	1268,00	1315,00	1524,30
Příjmy z úroků	10,00	15,12	30,00	40,00	5,00
Příjmy z prodeje nekapitálového majetku	0,00	250,00	250,00	0,00	200,00
Přijaté vratky transferů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostatní nedaňové příjmy	60,00	58,00	50,00	20,00	70,00
Nedaňové příjmy celkem	3760,00	4210,12	4356,00	4162,00	4474,30

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Hnojník, vlastní zpracování

Ve sledovaném období nedaňové příjmy měly vzestupný charakter z 3,7 mil. Kč na 4,4 mil. Kč, a to zejména díky zvyšujících se příjmů z pronájmu majetku obce. Nedaňové příjmy tvořily 19 % celkových příjmů obce.

Z tabulky je zřejmé, že největší položku nedaňových příjmů tvoří příjmy z vlastní činnosti a to příjmy z poskytování služeb a výrobků. U obcí zahrnuje tato položka mj. příjmy za umístování dětí v předškolních a školních zařízeních, příjmy za odvoz komunálních odpadů zpoplatňovaných na základě smluvního vztahu s majiteli nemovitost, zahrnuje i příjmy za poskytování informací. Na celkových nedaňových příjmech se tato položka podílí 71 %. Nejvyšší částka byla vybrána v roce 2008 a to 3,4 mil. Kč, nejnižší v roce 2011, 2,6 mil. Kč.

Druhou nejvyšší položkou podílející se na nedaňových příjmech jsou příjmy z pronájmu majetku. Ve vztahu k celkovým nedaňovým příjmům tvořily 23 %.

Třetí nejvyšší položkou tvořící nedaňové příjmy je položka příjmy z prodeje nekapitálového majetku, podílející se na celkových nedaňových příjmech necelými 3 %.

Kapitálové příjmy

Tab. 3.11: Struktura kapitálových příjmů v letech 2007 – 2011 (v tis.Kč)

Položka	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
Příjmy z prodeje pozemků	150,00	43,00	0,00	25,40	0,00
Ostatní kapitálové příjmy	0,00	57,00	9150,00	0,00	0,00
Kapitálové příjmy celkem	150,00	100,00	9150,00	25,40	0,00

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Hnojník, vlastní zpracování

Kapitálové příjmy se v průběhu sledovaného období velmi měnily a to jak svou výší tak druhem příjmů. V průměru se podílely na celkových příjmech 6 % a to jen díky příjmu ostatní kapitálové příjmy, který je v této obci tvořen položkou příjmy z prodeje ostatního hmotného dlouhodobého majetku, z roku 2009, tento příjem byl ve výši 9,1 mil. Kč. To znamená, že kapitálové příjmy tvořily nejnižší příjmy z celkových příjmů obce.

V ostatních letech tyto příjmy tvořily příjmy z prodeje pozemků. Nejvyšší příjem z prodeje pozemků byl v roce 2007 a to 150 tis. Kč. V roce 2011 byl celkový kapitálový příjem nulový.

Přijaté transfery

Tab. 3.12: Struktura přijatých transferů v letech 2007 – 2011

(v tis.Kč)

Položka	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
Neinvestiční transfery					
Neinvestiční přijaté transfery ze SR	1696,95	1727,64	1762,57	3626,89	0,00
Ostatní neinvestiční přijaté transfery ze SR	0,00	250,00	500,00	740,00	0,00
Neinvestiční přijaté transfery přijaté od obcí	1000,00	1400,00	1200,00	1450,00	1300,00
Neinvestiční přijaté transfery z všeobecné pokladní správy SR	0,00	0,00	644,90	0,00	0,00
Převody z rozpočtových účtů	0,00	0,00	0,00	0,00	148,00
Investiční transfery					
Investiční přijaté transfery ze státních fondů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Investiční převody z Národního fondu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostatní investiční transfery ze SR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Investiční přijaté transfery od krajů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Investiční přijaté transfery od regionálních rad	0,00	0,00	0,00	0,00	1.400
Přijaté transfery celkem	2696,95	3377,64	4107,47	5816,89	2848,00

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Hnojník, vlastní zpracování

Podstatnou část přijatých transferů tvoří v obci neinvestiční přijaté transfery, to jsou transfery, které nejsou určeny k pořízení dlouhodobého majetku. Investiční transfery jsou v průběhu sledovaného období téměř nulové, pouze v roce 2011 byl příjem investičních transferů od regionálních rad a to ve výši 1,4 mil. Kč. Z následujícího vyplývá že neinvestiční přijaté transfery tvoří 90 % celkových přijatých transferů, investiční přijaté transfery tvoří necelých 10 % celkových přijatých transferů. Celkově neinvestiční i investiční přijaté transfery tvoří 18 % celkových příjmů.

Nejvyšší položkou ve struktuře neinvestičních přijatých transferů tvoří neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu. Poměr této položky v průměru k celkovým přijatým transferům je 44 %, kdy nejvyšší dotace ze státního rozpočtu byla v roce 2010 a to 3,6 mil. Kč. V letech 2007, 2008 a 2009 byly dotace ze státního rozpočtu v celku stejné, v průměru činily v těchto letech 1,7 mil. Kč. V roce 2011 byla tato položka nulová.

Druhou nejvyšší položkou ve struktuře neinvestičních přijatých transferů je položka neinvestiční transfery přijaté od obcí. Tato položka obsahuje příspěvky přijímané od jiných obcí sloužících na úhradu provozních výdajů. V průměru tvoří 35 % z celkových přijatých transferů. Výše těchto dotací byla v průběhu sledovaného období přibližně stejná, nejvyšší byla v roce 2010, kdy činila necelých 1,5 mil. Kč.

Třetí nejvýraznější položkou jsou ostatní neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu. Tato položka zahrnuje jiné přijaté transfery, než které jsou zahrnuty v položce neinvestiční transfery ze státního rozpočtu nebo neinvestiční přijaté transfery z všeobecné pokladní správy. Použije se pro datace přijaté od orgánů státní správy, např. ministerstev, nebo pro dotace od úřadu práce v rámci tzv. politiky zaměstnanosti. V průměru tvoří 6 % z celkových přijatých transferů.

Jedinou položkou tvořící investiční přijaté transfery je položka investiční transfery přijaté od regionálních rad. Tyto dotace byly přijaty v roce 2011, ve výši 1,4 mil. Kč. Celkově se tato položka podílí na celkových přijatých dotacích 9 %.

3.2.3. Výdaje obce

Běžné výdaje

Tab. 3.13: Struktura běžných výdajů v letech 2007 – 2011

(v tis.Kč)

Položka	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné	4233,00	4951,00	4920,00	5325,00	5523,70
Neinvestiční nákupy a související výdaje	7001,64	9709,76	18981,11	12198,00	10250,03
Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	50,00	140,00	111,00	20,00	0,00
Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům	3853,00	1921,00	1745,00	3886,90	1970,30
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	20,00	32,00	41,00	30,00	0,00
Neinvestiční transfery do zahraničí	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Neinvestiční půjčené prostředky	50,00	40,00	20,00	12,00	0,00
Neinvestiční převody Národnímu fondu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostatní neinvestiční výdaje	0,00	150,00	610,00	2667,34	35,27
Běžné výdaje celkem	15207,64	16943,76	26428,11	24139,24	17779,30

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Hnojník, vlastní zpracování

Běžné výdaje obce se na celkových výdajích podílejí v průměru 96 %.

Nejvyšší podíl na celkových běžných výdajích tvoří položka neinvestiční nákupy a související výdaje, která jak jsem se již zmínila dříve zahrnuje výdaje na nákupy materiálu, nákupy vody, paliv a energií, finanční výdaje, opravy a udržování, věcné dary aj. Nejvyšší výdaj této položky byl v roce 2009, který činil necelých 19 mil. Kč. Na vzestupu této položky se zejména podílely výdaje na nákup vody, paliv a energií, výdaje na opravy a udržování a v neposlední řadě výdaje na nákup ostatních služeb a výdaje související s neinvestičními nákupy. V položce nákup ostatních služeb je obsažena celá řada výdajů, které nejsou zařazené v jiných položkách, např. výdaje na nákup stravenek ve veřejném stravování, výdaje zdravotnickým zařízením za lékařské prohlídky osob nastupujících do ústavů sociální péče, výdaje na revize komínů a elektrických a jiných zařízení aj. Čili, tato položka se na celkových běžných výdajích podílela zhruba v průměru 56 %.

Druhým nejvyšším běžným výdajem byly výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné placené zaměstnavatelem. V průměru činila tato položka 26 % celkových běžných výdajů.

Třetím nejvyšším výdajem je položka neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům. V obci Hnojník tvořily tuto položku zejména neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím a položka neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně, která zahrnuje zejména neinvestiční dotace dobrovolným svazkům obcí. V průměru činila tato položka 14 % celkových běžných výdajů.

Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje se na celkových výdajích podílejí v průměru pouze 4 %. To znamená, že tato obec uskutečňuje minimálně platby za pořízení dlouhodobého hmotného či nehmotného majetku, který má být určen pro činnost organizace a také minimálně poskytuje investiční transfery podnikatelským subjektům.

Tab. 3.14: Struktura kapitálových výdajů v letech 2007 – 2011

(v tis.Kč)

Položka	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
Investiční nákupy a související výdaje	850,00	1140,00	780,00	536,00	140,00
Nákup akcií a majetkových podílů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Investiční transfery	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Investiční půjčené prostředky	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Investiční převody Národnímu fondu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kapitálové výdaje celkem	850,00	1140,00	780,00	536,00	140,00

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Hnojník, vlastní zpracování

V roce 2008 byly kapitálové výdaje nejvyšší, činily 1 140 000 Kč. Tuto částku tvořily zejména položka výdaje na dopravní prostředky ve výši 750 tis. Kč a položka výdaje na budovy, haly a stavby ve výši 300 000 Kč. V roce 2007 činil kapitálový výdaj 850 000 Kč, kdy na výši této položky se podílely zejména výdaje na budovy, haly a stavby.

4. Zhodnocení hospodaření vybraných obcí se zaměřením na místní poplatky

Tato kapitola je rovněž aplikačně-ověřovací a je rozdělena do tří částí. V první části je zhodnoceno hospodaření vybraných obcí v přepočtu na obyvatele ve sledovaném období let 2007 – 2011. Ve druhé části je provedeno porovnání sazeb místních poplatků v jednotlivých obcích. Ve třetí části této kapitoly je graficky zobrazena výše příjmů z místních poplatků za jednotlivé obce jak v absolutních tak přepočtených hodnotách na obyvatele.

4.1. Zhodnocení hospodaření vybraných obcí v letech 2007 – 2011 v přepočtu na obyvatele

Tab. 4.1: Hospodaření obce Třanovice v letech 2007 – 2011

Přepočet na obyvatele

(v tis.Kč)

Položka		Rok				
		2007	2008	2009	2010	2011
PŘÍJMY	Daňové příjmy	11,02	10,98	9,80	8,82	9,50
	Nedaňové příjmy	0,80	1,14	1,14	1,28	1,66
	Kapitálové příjmy	1,51	2,07	0,09	2,94	0,58
	Přijaté transfery	1,89	0,38	3,23	2,04	2,28
	Příjmy celkem	15,22	14,58	14,28	15,09	14,05
	Příjmy celkem po konsolidaci	15,05	14,35	14,04	14,86	13,85
VÝDAJE	Běžné výdaje	7,60	8,75	9,23	7,69	8,70
	Kapitálové výdaje	1,98	3,99	3,60	8,37	6,09
	Výdaje celkem	9,58	12,75	12,83	16,07	14,79
	Výdaje celkem po konsolidaci	9,38	12,52	12,60	15,83	14,60

Zdroj: Výkaz pro hodnocení rozpočtů ÚSC regionálních rad a dobrovolných svazků obcí, vlastní zpracování

Výše daňových příjmů v přepočtu na obyvatele je v průměru, během sledovaného období let 2007 – 2011, v obci Třanovice 10 024 Kč. V obci Hnojník je výše daňových příjmů v přepočtu na obyvatele v průměru 8 104 Kč. Pro porovnání je vycházeno z Tab. 4.1. a Tab. 4.2. To znamená, že v obci Třanovice připadá na obyvatele částka vyšší o 1920 Kč. Nejvyšší výše daňových příjmů v přepočtu na obyvatele byla v obci Třanovice v roce 2007, a to 11 020 Kč, nejnižší v roce 2010, kdy činila jejich výše 8 820 Kč. V obci Hnojník byla nejvyšší výše daňových příjmů v přepočtu na obyvatele v roce 2010, kdy činila 8 810 Kč, což je vlastně téměř nejnižší výše daňových příjmů v přepočtu na obyvatele v obci Třanovice.

Daňové příjmy získává obec zpravidla na základě zákona o rozpočtovém určení daní, to znamená z rozhodnutí zákonodárců, státu.

Výše nedaňových příjmů v přepočtu na obyvatele je v průměru v obci Třanovice 1 204 Kč. V obci Hnojník je výše nedaňových příjmů v přepočtu na obyvatele v průměru 2 846 Kč. Z čehož vyplývá, že výše nedaňových příjmů v přepočtu na obyvatele v obci Hnojník je vyšší o 1 642 Kč. Územní samospráva ve své kompetenci může ovlivnit především objem a strukturu těchto příjmů, což svědčí o tom, že v obci Hnojník se územní samosprávě daří lépe ovlivňovat tento objem a strukturu.

Výše kapitálových příjmů v přepočtu na obyvatele v průměru činí v obci Třanovice 1 438 Kč. V obci Hnojník činí výše kapitálových příjmů v přepočtu na obyvatele 1 278 Kč. Rozdíl těchto částek je pouhých 160 Kč. To znamená, že výše kapitálových příjmů v přepočtu na obyvatele u obou sledovaných obcí se příliš neliší.

Výše přijatých transferů v přepočtu na obyvatele v obci Třanovice činí 1 964 Kč. V obci Hnojník výše přijatých transferů v přepočtu na obyvatele činí 2 558 Kč. To znamená, že výše přijatých transferů v přepočtu na obyvatele je vyšší v obci Hnojník, a to o 594 Kč. V soustavě kritérií pro rozdělování transferů z různých úrovní vycházíme zpravidla z počtu obyvatel lokality. Tento ukazatel při rozdělování transferů má i některé nedostatky, např. je příliš globální a nerespektuje věkovou a sociální strukturu obyvatel. Další kritéria pro přidělování transferů jsou počet obydlí v obci, rozloha obce, průměrný příjem obyvatel a další.

Celkové příjmy po konsolidaci v průměru v přepočtu na obyvatele jsou vyšší v obci Hnojník, kde činí 14 780 Kč. V obci Třanovice je výše celkových příjmů po konsolidaci v průměru v přepočtu na obyvatele 14 430 Kč. Lépe tedy, o něco málo, si stojí obec Hnojník ve výši celkových příjmů po konsolidaci v přepočtu na obyvatele.

Běžné výdaje v přepočtu na obyvatele v průměru v obci Třanovice činí 8 394 Kč. V obci Hnojník výše běžných výdajů v přepočtu na obyvatele v průměru činí 13 658 Kč. Z čehož vyplývá, že výše běžných výdajů, někdy o nich hovoříme jako o neinvestičních nebo provozních výdajích, v přepočtu na obyvatele je vyšší v obci Hnojník, a to o 5 264 Kč.

Kapitálové výdaje v přepočtu na obyvatele v průměru v obci Třanovice činí 4 806 Kč. V obci Hnojník je výše těchto výdajů 464 Kč. Z čehož vyplývá, že kapitálové výdaje obce Třanovice jsou nesrovnatelně vyšší, a to o 4 342 Kč. Tudiž, obec Třanovice mnohem více vynakládá výdaje na pořízení nových investic, včetně splácení jistiny půjček na financování minulých investic, než obec Hnojník.

Výše celkových výdajů po konsolidaci v přepočtu na obyvatele v obci Třanovice činí 12 986 Kč. V obci Hnojník výše celkových výdajů po konsolidaci v přepočtu na obyvatele činí 14 108 Kč. To znamená, že celkové výdaje po konsolidaci jsou vyšší v obci Hnojník, a to o 1 122 Kč.

Tab. 4.2: Hospodaření obce Hnojník v letech 2007 – 2011

Přepočet na obyvatele

(v tis.Kč)

Položka		Rok				
		2007	2008	2009	2010	2011
PŘÍJMY	Daňové příjmy	7,68	8,34	8,20	8,81	7,49
	Nedaňové příjmy	2,55	2,86	2,96	2,82	3,04
	Kapitálové příjmy	0,10	0,06	6,22	0,01	0,00
	Přijaté transfery	1,83	2,29	2,79	3,95	1,93
	Příjmy celkem	12,17	13,57	20,17	15,62	12,47
	Příjmy celkem po konsolidaci	12,17	13,57	20,17	15,62	12,37
VÝDAJE	Běžné výdaje	10,33	11,51	17,96	16,41	12,08
	Kapitálové výdaje	0,57	0,77	0,53	0,36	0,09
	Výdaje celkem	10,91	12,29	18,49	16,77	12,18
	Výdaje celkem po konsolidaci	10,91	12,29	18,49	16,77	12,08

Zdroj: Výkaz pro hodnocení rozpočtů ÚSC regionálních rad a dobrovolných svazků obcí, vlastní zpracování

4.2. Přehled sazeb jednotlivých místních poplatků - srovnání

Místní poplatky

Zavádět místní poplatky mohou obce na základě obecně závazné vyhlášky. Tuto vyhlášku má obec právo vydávat na základě zákona č. 128/2000 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Obce se při vydávání obecně závazných vyhlášek řídí zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a dále musí být v souladu s procesní normou, kterou je v poplatkovém řízení zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatníků, ve znění pozdějších předpisů.

Zastupitelstvo obce Třanovice na svém zasedání dne 1.12.2010 zavedlo obecně závaznou vyhláškou č. 1/2010, o místních poplatcích tyto místní poplatky:

- poplatek ze psů
- poplatek za užívání veřejného prostranství
- poplatek ze vstupného
- poplatek za provoz systému shromažďování , sběru, přepravy třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů - poplatek za provoz systému nakládání s komunálními odpady

Zastupitelstvo obce Hnojník na svém zasedání dne 20.12.2010 zavedlo obecně závaznou vyhláškou č. 1/2010, č.2/2010, č.3/2010, č.4/2010, č. 5/2010, č.6/2010 o místních poplatcích tyto místní poplatky:

- poplatek ze psů
- poplatek za užívání veřejného prostranství
- poplatek ze vstupného
- poplatek za provoz systému shromažďování , sběru, přepravy třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů - poplatek za provoz systému nakládání s komunálními odpady
- poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst

- poplatek za provozovaný výherní přístroj nebo jiné technické herní zařízení

Řízení o poplatcích vykonává obecní úřad.

4.2.1. Poplatek za psa

Tab. 4.3: Přehled sazeb poplatků ze psů (Kč/rok)

Poplatek za psa	Třanovice	Hnojník
za psa poplatníka, který má trvalý pobyt v bytových domech		
za prvního psa	50,00	200,00
za druhého a každého dalšího psa	200,00	400,00
za psa poplatníka, který má trvalý pobyt v rodinném domku		
za prvního psa	50,00	100,00
za druhého a každého dalšího psa	200,00	100,00
za psa, jehož držitelem je poživatel starob., invalid. nebo vdoveckého důchodu		
za prvního psa	50,00	50,00
žijící v rodinném domku		
za druhého a každého dalšího psa	200,00	100,00
žijící v bytových domech		
za druhého a každého dalšího psa	200,00	300,00

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Třanovice a obecního úřadu Hnojník

Z tabulky je zřejmé, že sazby poplatků za psa jsou vyšší v obci Hnojník. V průměru činí výše tohoto poplatku v obci Hnojník 307 Kč za rok. V obci Třanovice činí jeho výše v průměru 136 Kč za rok. Každá obec si může stanovit rozdílné výše tohoto poplatku s ohledem na různé lokality. Záleží např. na hustotě zástavby, typu této zástavby.

Smyslem tohoto poplatku primárně není a ani nemá být posílení obecního rozpočtu, protože pak by se již pojmově nejednalo o poplatek ale o majetkovou daň. Jeho hlavní význam je snižovat či vyrovnávat negativní důsledky spojené s chovem psů.

4.2.2 Poplatek za užívání veřejného prostranství

Tab. 4.4: Přehled sazeb poplatků za užívání veřejného prostranství (v Kč/m²)

Poplatek za užívání veřejného prostranství	Třanovice	Hnojník
za umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování služeb	10,00	10,00
za umístění dočasných staveb sloužících pro poskytování prodeje	10,00	10,00
za umístění zařízení sloužících pro poskytování prodeje	10,00	50,00
za provádění výkopových prací	10,00	5,00
za umístění stavebního zařízení	10,00	5,00
za umístění reklamního zařízení	10,00	100,00
za umístění zařízení lunaparků a jiných obdobných atrakcí	10,00	20,00
za umístění zařízení cirkusů	10,00	10,00
za umístění skládek	10,00	10,00
za vyhrazení trvalého parkovacího místa	10,00	10,00
za užívání veřejného prostranství pro kulturní akce	10,00	10,00
za užívání veřejného prostranství pro sportovní akce	10,00	10,00
za užívání veřejného prostranství reklamní akce	10,00	10,00
za užívání veřejného prostranství pro potřeby tvorby filmových a televizních děl	10,00	10,00

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Třanovice a obecního úřadu Hnojník

Sazby poplatků za užívání veřejného prostranství jsou vyšší v obci Hnojník v průměru činí 32 Kč za m². V obci Třanovice je sazba tohoto poplatku jednotná a činí v průměru 10 Kč za m².

Tento poplatek má především význam regulační, částečně pak přínos rozpočtový. Místní poplatek za užívání veřejného prostranství je platbou odvedenou obci za účelem zabezpečení jejího zájmu, resp. zájmu jejích občanů, kteří mají prospěch ze zajišťování tohoto zájmu.

4.2.3 Poplatek ze vstupného

Tab. 4.5: Přehled sazeb poplatků ze vstupného (v %)

Poplatek ze vstupného	Třanovice	Hnojník
na kulturní akci	10%	10%
na sportovní akci	10%	10%
na prodejní akci	20%	10%
na reklamní akci	20%	10%

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Třanovice a obecního úřadu Hnojník

Sazby poplatků ze vstupného jsou vyšší v obci Třanovice. Dříve byl vybírán poplatek převážně z kulturních akcí převážně zábavního a komerčního charakteru, později se začalo vybírat poplatky i z jiných akcí. Přitom se musí vycházet ze skutečnosti, že je v zájmu občanů, aby měli možnost pořádat i účastnit se kvalitních akcí a je v zájmu kulturních a sportovních organizací, aby s obecními úřady a obyvatelstvem v tomto směru spolupracovaly.

Tento poplatek má kromě rozpočtového významu, i úlohu regulační. Obec může různé akce zatížit různě vysokými poplatky a to podle svého zájmu.

4.2.4. Poplatek za provoz systému nakládání s komunálními odpady

Tab. 4.6: Přehled sazeb poplatků za provoz systému nakládání s komunálními odpady

(Kč/rok)

Poplatek za likvidaci komunálního odpadu	Třanovice	Hnojník
sazba poplatku činí	416,00	500,00

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Třanovice a obecního úřadu Hnojník

Sazba poplatku za provoz systému nakládání s komunálními odpady je vyšší v obci Hnojník. Jeho výše je vyšší o 84 Kč za rok.

Účel tohoto poplatku je výlučně rozpočtový. Tento poplatek mohly obce zavést a vybírat od 1.1.2002 (na základě novely provedené zákonem č. 185/2001 Sb.). Poplatek, jak jsem se již zmínila, má především význam rozpočtový, kdy jde o získání prostředků na část nákladů na provoz uvedeného systému. Tento poplatek je tzv. neadresný, u něhož je okruh poplatníků určen velmi obecně a jehož výše je, do značné míry, generalizovaná a dopředu určitelná.

4.2.5. Poplatek za provozovaný hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení

Tab. 4.7: Přehled sazeb poplatků za provozovaný hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení (Kč/3 měsíce)

Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení	Třanovice	Hnojník
	nemá	5000,00

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Třanovice a obecního úřadu Hnojník

Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení má zaveden pouze obec Hnojník. Obec Třanovice tento poplatek zaveden nemá.

Účelem tohoto poplatku spolu s rozpočtovým významem vystupuje do popředí role regulační. Poplatníkem je pouze provozovatel, který má přístroj ve vlastnictví. Lze zpoplatnit ale pouze hrací přístroj či jiné technické herní zařízení, na které bylo vydáno povolení k provozování ve smyslu zákona o loteriích a jiných podobných hrách. Toto povolení vydává na žádost obec.

4.2.6. Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst

Tab. 4.8: Přehled sazeb poplatků za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst (za vozidlo a den)

Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst	Třanovice	Hnojník
	nemá	20,00

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Třanovice a obecního úřadu Hnojník

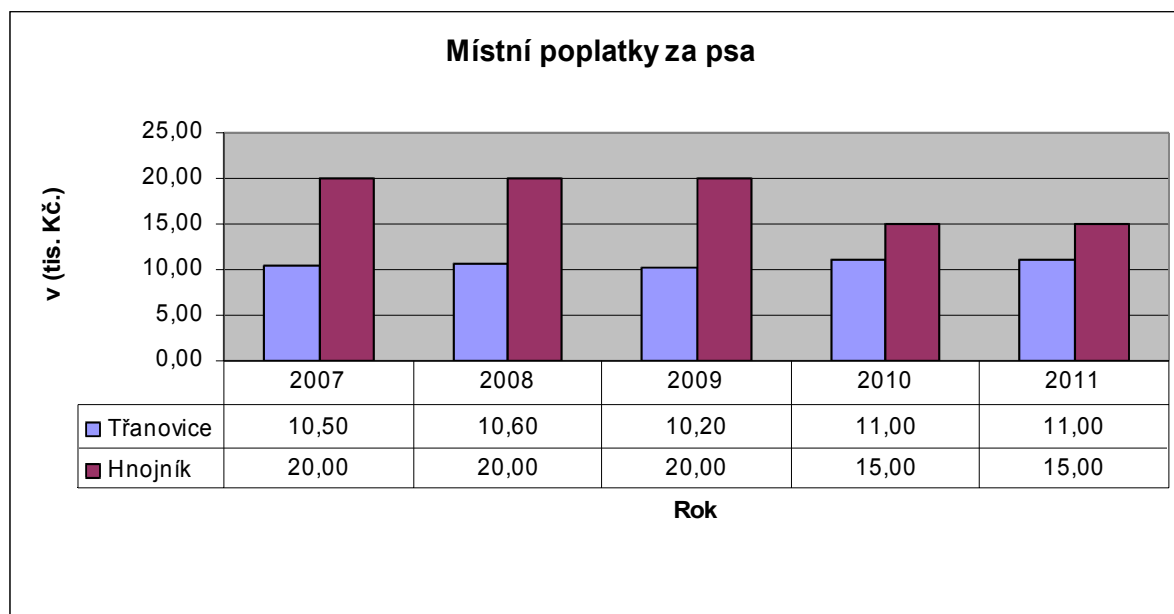
Obec Třanovice tento místní poplatek zaveden nemá, má jej zaveden pouze obec Hnojník. Poplatek má vedle rozpočtového významu též roli regulační – má napomoci limitovat pohyb motorových vozidel v konkrétních částech obce a tím v nich vytvářet vhodnější prostředí. Jde o ochranu vymezeného území, smyslem poplatku je též omezení pohybu motorových vozidel v určité lokalitě. Zpoplatnění povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst, do nichž je jinak vjezd dopravní značkou zakázán, získává tento poplatek spíše charakter poplatku správního.

4.3. Srovnání příjmů z místních poplatků v letech 2007 – 2011

4.3.1. Poplatek ze psů

Znázornění výše příjmů za MP ze psů:

Graf. 4.1: Vývoj MP ze psů v obci Třanovice a obci Hnojník

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Třanovice a obecního úřadu Hnojník, vlastní zpracování

Příjem za MP ze psů do obecního rozpočtu je vyšší v obci Hnojník. Nejvyšší příjmy byly v obci Hnojník v roce 2007, 2008 a 2009, činily 20 000 Kč. V průměru dosahovaly tyto poplatky v obci Hnojník výše 18 000 Kč v průběhu sledovaného období.

V obci Třanovice byly nejvyšší příjmy za MP ze psů v letech 2010 a 2011, kdy činila jeho výše 11 000 Kč. V průměru dosahovaly tyto poplatky v obci Třanovice výše 10 660 Kč. Výše příjmu za tento MP je vcelku různá, protože počet poplatníků stále kolísá.

Výše příjmu za MP ze psů zachycena v přepočtu na obyvatele:

Tab. 4.9: MP ze psů

(v Kč)

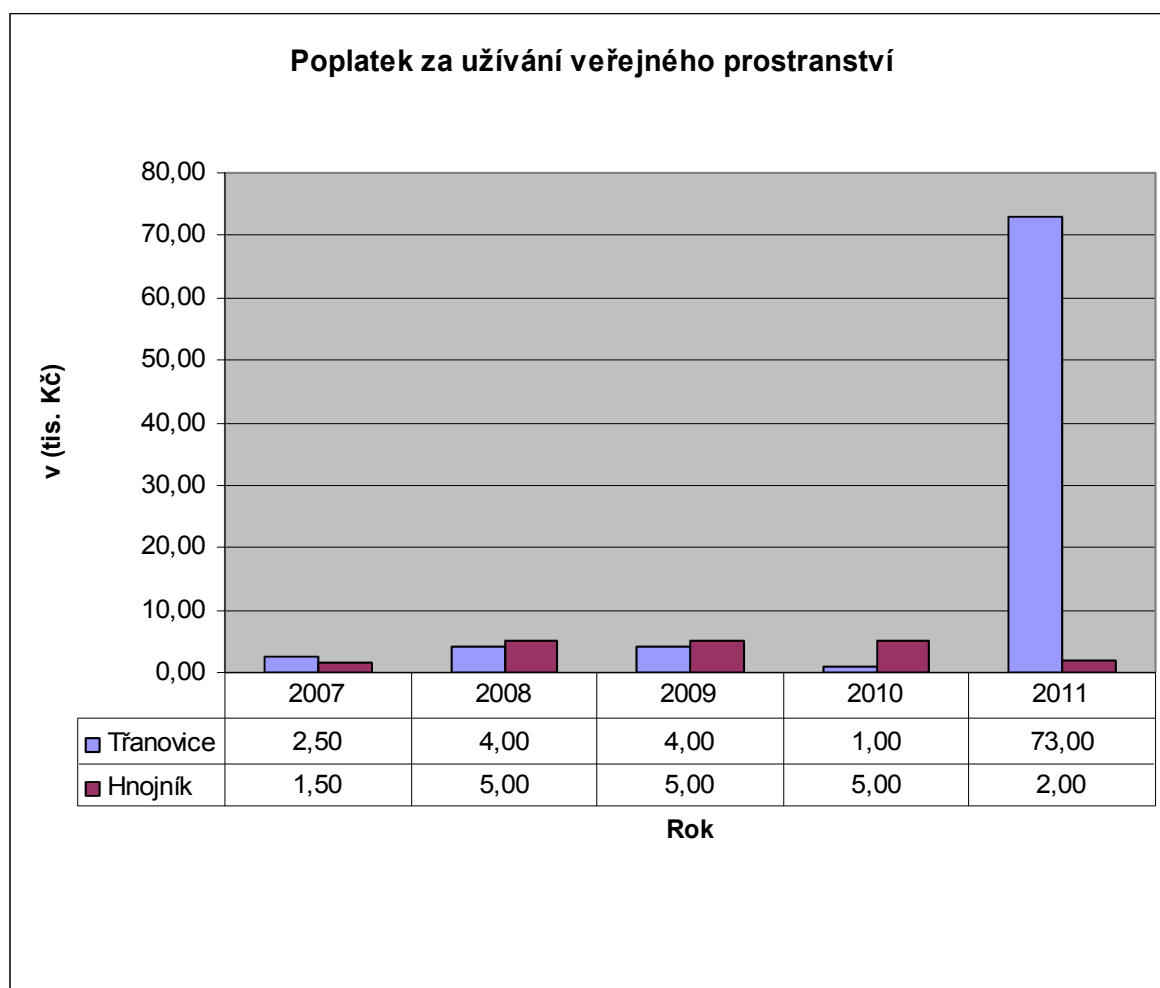
Místní poplatky za psa	2007	2008	2009	2010	2011
Třanovice	10,29	10,39	10,00	10,78	10,78
Hnojník	13,59	13,59	13,59	10,19	10,19

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Třanovice a obecního úřadu Hnojník, vlastní zpracování

4.3.2. Poplatek za užívání veřejného prostranství

Znázornění výše příjmů za MP za užívání veřejného prostranství:

Graf. 4.2: Vývoj MP za užívání veřejného prostranství v obci Třanovice a obci Hnojník

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Třanovice a obecního úřadu Hnojník, vlastní zpracování

Příjem z MP za užívání veřejného prostranství byl vyšší v obci Třanovice a to zejména díky příjmu z roku 2011, kdy činil 73 000 Kč, oproti tomu nejnižší příjem v této obci byl v roce 2010, činil pouhých 1 000 Kč. Z čehož vyplývá, že výše příjmu za MP za užívání veřejného prostranství v obci Třanovice je velice proměnlivá. V průměru byla výše za MP za užívání veřejného prostranství 16 900 Kč v průběhu sledovaného období.

V obci Hnojník byl nejvyšší příjem za MP za užívání veřejného prostranství v roce 2008, 2009 a 2010, kdy byl ve výši 5 000 Kč, nejnižší byl v roce 2007, kdy jeho výše činila

1 500 Kč. V průměru činila jeho výše v obci Hnojník 3 700 Kč v průběhu sledovaného období. Z následujícího vyplývá, že v obci Hnojník se výše tohoto poplatku příliš neměnila.

Výše příjmu za MP za užívání veřejného prostranství zachycena v přepočtu na obyvatele:

Tab. 4.10: MP za užívání veřejného prostranství (v Kč)

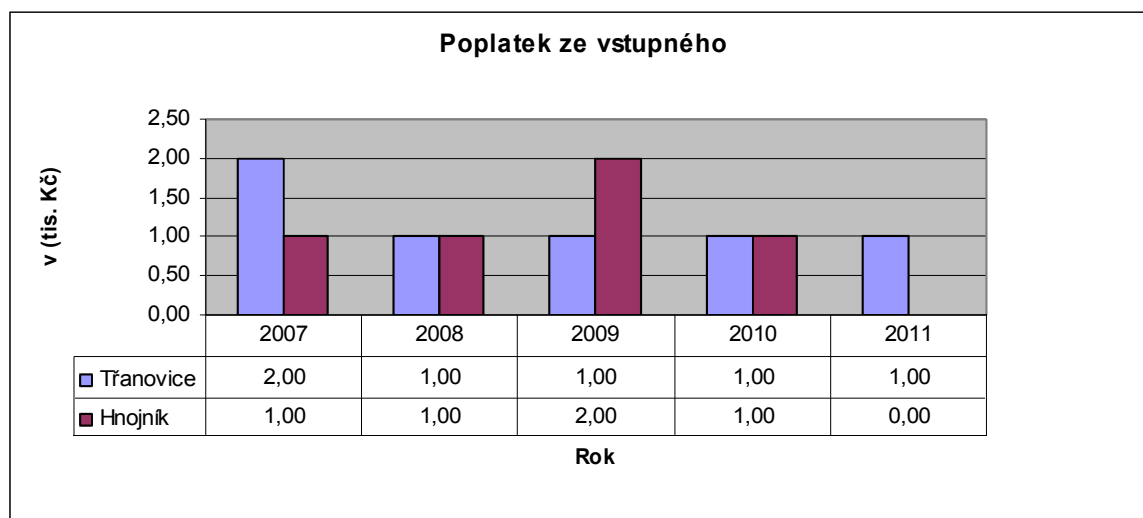
Poplatek za užívání veřejného prostranství	2007	2008	2009	2010	2011
Třanovice	2,45	3,92	3,92	0,98	71,56
Hnojník	1,01	3,39	3,39	3,39	1,35

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Třanovice a obecního úřadu Hnojník, vlastní zpracování

4.3.3. Poplatek ze vstupného

Znázornění výše příjmů za MP ze vstupného:

Graf 4.3: Vývoj MP ze vstupného v obci Třanovice a obci Hnojník

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Třanovice a obecního úřadu Hnojník, vlastní zpracování

Příjem za MP ze vstupného je vyšší v obci Třanovice, a to zejména díky tomu, že obec Hnojník v roce 2011 nevykazovala žádný příjem za tento poplatek. To znamená, že v průběhu sledovaného období byla výše příjmu za tento poplatek ve sledovaných obcích podobná, ne-li stejná.

Nejvyšší příjem za tento MP v obci Hnojník byl v roce 2009, kdy jeho výše činila 2 000 Kč. Stejnou výši příjmu za tento MP vykazovala obec Třanovice v roce 2007.

V průměru činila výše příjmu za MP ze vstupného v obci Hnojník 1 000 Kč a v obci Třanovice 1 200 Kč.

Výše příjmu za MP ze vstupného zachycena v přepočtu na obyvatele:

Tab. 4.11: MP ze vstupného

(v Kč)

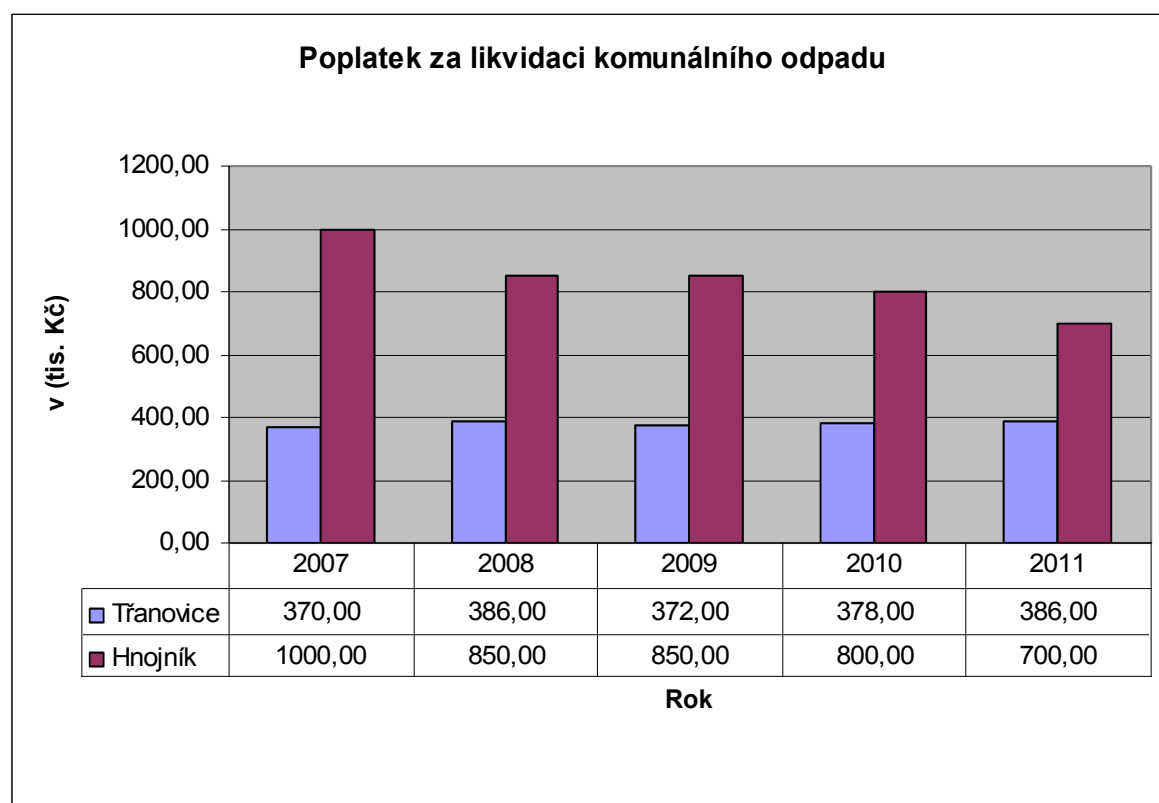
Poplatek ze vstupného	2007	2008	2009	2010	2011
Třanovice	1,96	0,98	0,98	0,98	0,98
Hnojník	0,67	0,67	1,35	0,67	0,00

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Třanovice a obecního úřadu Hnojník, vlastní zpracování

4.3.4. Poplatek za likvidaci komunálního odpadu

Znázornění výše příjmů za MP za likvidaci komunálního odpadu:

Graf 4.4: Vývoj MP za likvidaci komunálního odpadu v obci Třanovice a obci Hnojník

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Třanovice a obecního úřadu Hnojník, vlastní zpracování

Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů v obci Třanovice tvoří nejvyšší položku ve struktuře

místních poplatku, v průměru představuje 94 % výše příjmu celkových místních poplatků. V průběhu sledovaného období činila výše tohoto poplatku v průměru 378 400 Kč. Nejnižší byla jeho výše v roce 2007, kdy činila 370 000 Kč, nejvyšší byla jeho výše v letech 2008 a 2011, a to 386 000 Kč.

V obci Hnojník rovněž představuje jeho výše v průměru 94 % celkových místních poplatků. Z toho nejvyšší příjem za tento místní poplatek v této obci byl v roce 2007, kdy činil 1 mil. Kč. Nejnižší příjem byl v roce 2011, kdy činil 700 000 Kč. V průměru činila jeho výše v obci Hnojník 840 000 Kč.

Výše příjmu za MP za likvidaci komunálního odpadu zachycena v přepočtu na obyvatele:

Tab. 4.12: MP za likvidaci komunálního odpadu

(v Kč)

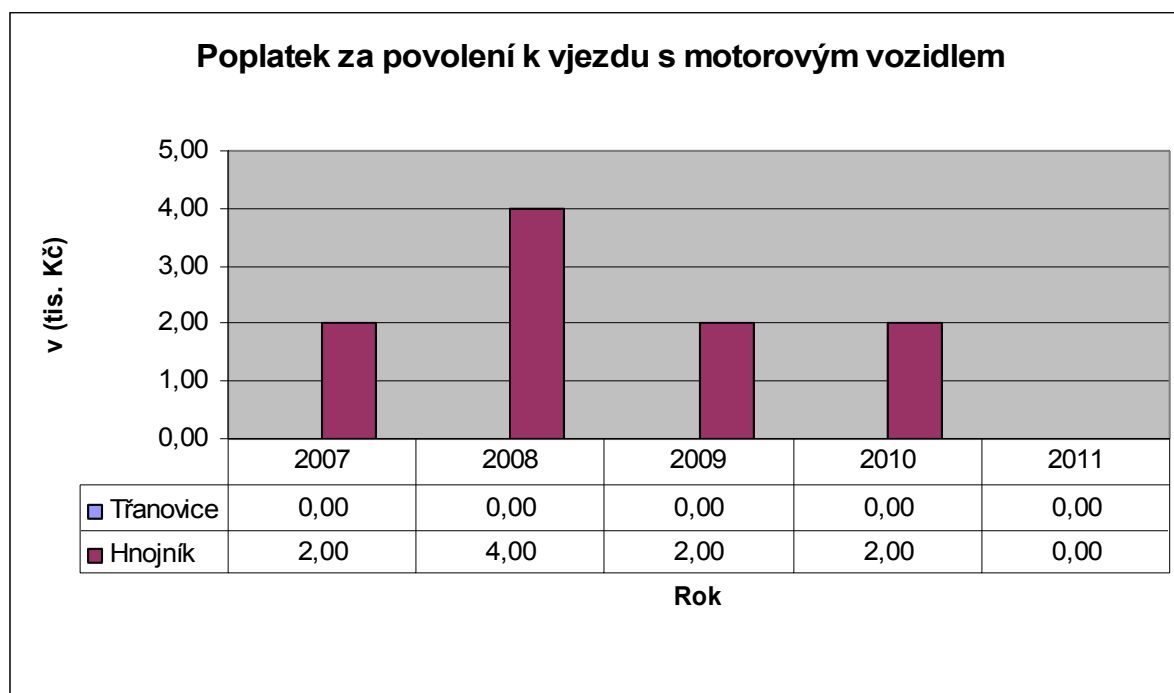
Poplatek za likvidaci komunálního odpadu	2007	2008	2009	2010	2011
Třanovice	362,74	378,43	364,70	370,58	378,43
Hnojník	679,80	577,83	577,83	543,84	475,86

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Třanovice a obecního úřadu Hnojník, vlastní zpracování

4.3.5. Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných místa částí měst

Znázornění výše příjmů za MP za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst:

Graf 4.5: Vývoj MP za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst v obci Třanovice a Hnojník

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Třanovice a obecního úřadu Hnojník, vlastní zpracování

MP za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem má zaveden pouze obec Hnojník. Obec Třanovice jej nemá.

Výše tohoto poplatku v průběhu sledovaného v obci Hnojník je proměnlivá a příjem do rozpočtu obce za tento poplatek je mizivý. Nejvyšší příjem za MP za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem byl v roce 2008, kdy činil 4 000 Kč , nejnižší v roce 2011, kdy nebyl žádný. V průměru tvoří výše tohoto poplatku v průběhu sledovaného období 2 000 Kč.

Výše příjmu za MP za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst zachycena v přepočtu na obyvatele:

Tab. 4.13: MP za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst (v Kč)

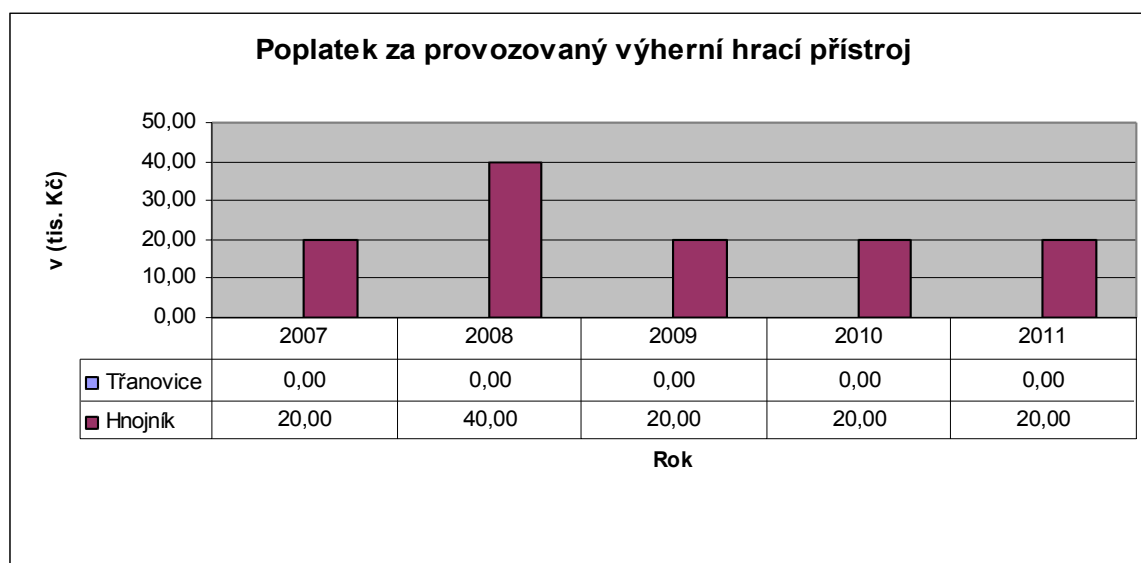
Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým.voz.	2007	2008	2009	2010	2011
Třanovice	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hnojník	1,35	7,71	1,35	1,35	0,00

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Třanovice a obecního úřadu Hnojník, vlastní zpracování

4.3.6. Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení

Znázornění výše příjmů za MP za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení:

Graf 4.6: Vývoj MP za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické zařízení v obci Třanovice a obci Hnojník

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Třanovice a obecního úřadu Hnojník, vlastní zpracování

MP za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení má zaveden pouze obec Hnojník. Obec Třanovice jej nemá.

Výše tohoto místního poplatku se v průběhu období let 2007, 2009, 2010 a 2011 byla stejná, a to 20 000 Kč. Nejvyšší příjem za tento místní poplatek byl v roce 2008, činil 40 000

Kč. V průměru se poplatek za provozovaný hrací přístroj nebo jiné technické zařízení podílí na celkové výši místních poplatků 2 %.

Výše příjmu za MP za provozovaný výherní hrací přístroj zachycena v přepočtu na obyvatele:

Tab. 4.14: MP za provozovaný výherní hrací přístroj (v Kč)

Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj	2007	2008	2009	2010	2011
Třanovice	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hnojník	13,59	27,19	13,59	13,59	13,59

Zdroj: Interní podklady obecního úřadu Třanovice a obecního úřadu Hnojník, vlastní zpracování

5. Závěr

Předmětem bakalářské práce byly Místní poplatky v rámci hospodaření obcí. V práci byly vybrány k analýze a komparaci obec Třanovice a obec Hnojník. Tyto obce jsou přibližně stejně velké jak rozlohou, tak počtem obyvatel. Proto bylo možno, tyto dvě obce porovnávat.

Cílem bakalářské práce byla analýza hospodaření těchto obcí, z pohledu druhového třídění příjmů a výdajů v letech 2007 – 2011, kdy bylo analyzováno a porovnáváno hospodaření obcí za pomoci základních ukazatelů hospodaření a dále bylo zhodnoceno hospodaření obce Třanovice a obce Hnojník v přepočtených hodnotách na obyvatele. Stěžejní oblast této práce byly místní poplatky. Tyto byly podrobně srovnávány ve čtvrté kapitole. Byla srovnávána, jak výše jednotlivých sazeb v porovnávaných obcích, tak byla srovnávána výše příjmů do obecního rozpočtu, z těchto místních poplatků. Jednotlivé údaje byly porovnávány jednak graficky v absolutních hodnotách, tak v přepočtu na obyvatele.

Bakalářská práce byla rozdělena do 5 kapitol, které svým zaměřením směřovaly k naplnění výše uvedeného cíle.

V teoretické části – což je v bakalářské práci druhá kapitola - byla nejprve definována pravidla hospodaření obcí obecně, to znamená, že byly podrobně popsány pojmy: obec, rozpočet, mimorozpočtové fondy, rozpočtový proces, rozpočtová skladba, obecně byly charakterizovány příjmy a výdaje. Následně byly podrobně vypsány jednotlivé místní poplatky, které mohou obce zavést na svém území. V části o místních poplatcích byl uveden subjekt poplatku, sazba poplatku a vznik a zánik povinnosti tento poplatek platit.

Aplikačně-ověřovací část byla rozdělena na dvě části.

V první části aplikačně-ověřovací části - což je v bakalářské práci třetí kapitola - bylo analyzováno hospodaření porovnávaných obcí. Kdy v úvodu byla nastíněna obecná charakteristika těchto obcí, kolik obyvatel v těchto obcích žije, jaká je rozloha obce, zda jsou to obce s rozšířenou působností či nikoliv, zda vykonávají státní správu. V rámci analýzy a komparace minulého rozpočtového hospodaření obcí, byla rozebrána struktura rozpočtů v letech 2007 – 2011. Obec Třanovice ve sledovaném období 2007 – 2011 hospodařila v letech 2007, 2008, 2009 s přebytkem. V letech 2010 a 2011 bylo její hospodaření mírně

schodkové. Tento schodek vznikl hlavně díky zvyšujícím se kapitálovým výdajům v těchto letech. Naproti tomu příjmy zůstávaly přibližně stejné. Schodek za tyto dva roky ale nijak vážně neohrozil hospodaření této obce, a to z důvodu toho, že byl financován z přebytků minulých let. Tento přebytek byl zejména v roce 2007 poměrně vysoký. Obec Hnojník hospodařila v letech 2007, 2008, 2009 a 2011 převážně s vyššími příjmy než výdaji, tedy s přebytkem. V roce 2009 se na výrazném přebytku, podílely zejména kapitálové příjmy, oproti ostatním letům, kdy tyto příjmy byly minimální nebo nulové. V roce 2010 hospodařila obec záporně, tedy s deficitem, ačkoli obec v tomto roce vykazovala nejvyšší přijaté transfery během sledovaného období. Tento schodek rovněž nijak neohrozil hospodaření již zmíněné obce.

Druhá část aplikačně-ověřovací části - což je v bakalářské práci čtvrtá kapitola – byla zaměřena na zhodnocení hospodaření vybraných obcí se zaměřením na místní poplatky. V této aplikačně-ověřovací části byly analyzovány a porovnávány základní ukazatele hospodaření obcí v přepočtu na obyvatele. Kdy daňové příjmy a kapitálové příjmy v přepočtu na obyvatele byly vyšší v obci Třanovice. Nedaňové příjmy a přijaté transfery v přepočtu na obyvatele byly naopak vyšší v obci Hnojník. Co se týče výše celkových příjmů v přepočtu na obyvatele, stojí si na tom lépe, o něco málo, obec Hnojník. Běžné výdaje v přepočtu na obyvatele měla vyšší obec Hnojník, kapitálové výdaje měla zase výrazně vyšší obec Třanovice. Celkové výdaje byly vyšší v obci Hnojník. Dále byly porovnávány v této části sazby jednotlivých místních poplatků a následně byly srovnávány příjmy z místních poplatků v jednotlivých letech souhrnně. Sazby jednotlivých místních poplatků byly téměř u všech místních poplatků vyšší v obci Hnojník, kromě místního poplatku ze vstupného, kdy sazby byly vyšší v obci Třanovice. Obec Hnojník má, ale na rozdíl od obce Třanovice, která má zavedeny čtyři místní poplatky, zavedeno místních poplatků šest. Tedy, místní poplatky se na celkových daňových příjmech v průměru podílely necelými 4 % v rozpočtu obce Třanovice. V rozpočtu obce Hnojník se podílely místní poplatky 7 % na celkových daňových příjmech.

Vybírání místních poplatků patří mezi specifické pravomoci obcí, jejichž prostřednictvím jsou realizovány výnosy. Tyto výnosy jsou příjmem obecního rozpočtu. Obecně ale výnosy z těchto poplatků tvoří poměrně malou část příjmů obecních rozpočtů.

Seznam použité literatury

Knihy:

1. ČEŠKOVÁ, M., KINŠT, J. *Rozpočtová skladba v roce 2011*. 4. rozšířené vydání. Olomouc: ANAG, 2011, 280 s. ISBN 978-80-7263-638-9
2. KINŠT, J., PAROUBEK, J., *Rozpočtová skladba v roce 2009 a praktické příklady*. 2. vydání. Olomouc: ANAG, 2008, 245 s. ISBN 978-80-7263-486-6
3. MARKOVÁ, H. *Finance obcí, měst a krajů*. 1. vydání. Praha: ORAC, 2000. 190 s. ISBN 80-86199-23
4. PELC, V., *Místní poplatky, Beckovy příručky pro právní praxi*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011, 216 s. ISBN 978-80-7400-150-5
5. PEKOVÁ, J., PILNÝ J., JETMAR M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5
6. PEKOVÁ, J., *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1
7. PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing a.s., 2009, 304 s. ISBN 978-80-2472-789-9

Legislativa

8. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů
9. Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

10. Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů
11. Zákon ČNB č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění zákona č. 70/1994 Sb.
12. Zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů
13. Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů
14. Vyhláška č. 279/1997 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku

Elektronické zdroje

15. Internetové stránky obce Hnojník (on-line). (2012-03-04). Dostupný na WWW: <http://www.hnojnik.cz/>
16. Internetové stránky obce Třanovice (on-line). (2012-31-03). Dostupný na WWW: <http://tranovice.cz/hlavni-strana>
17. Internetové stránky Ministerstva vnitra ČR (on-line).(2012-02-03). Dostupný na WWW: <http://www.mvcr.cz/>

Ostatní

18. Interní materiály a podklady poskytnuté Obecním úřadem Hnojník
19. Interní materiály a podklady poskytnuté Obecním úřadem Třanovice

Seznam zkratk

ČR	Česká republika
SVČ	samostatná výdělečná činnost
FO	fyzická osoba
PO	právnícká osoba
MP	místní poplatek
ÚSC	Územní samosprávné celky
SR	Státní rozpočet
ZTP	zdravotně tělesně postižený
VHP	výherní hrací přístroj
DSO	Dobrovolné svazky obcí
OkÚ	Okresní úřad